

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE WATERVEILIGHEID EN WATERKETEN VAN HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 11 mei 2022

1. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Goedendag, iedereen, welkom. Ik kom even om te kijken of wij ook daadwerkelijk live zijn. Dat zal wel, laten we daar maar van uitgaan dat we live zijn. Welkom iedereen. Laten we maar zeggen dat de klokken van Delft weer hebben geluid, het is half acht, dus de hoogste tijd om met de commissie Waterveiligheid en Waterketen te beginnen. Welkom iedereen, welkom iedereen bij deze vergadering. Welkom aan alle VV-leden en plaatsvervangend leden, welkom aan de hoogheemraden hier bij deze vergadering, welkom ook aan mijn griffier, fijn dat je er bent. Ook een speciaal woord van welkom aan de heer Faber van de AWP, welkom hier. Fijn dat u hier bent en we zijn benieuwd naar uw inbreng. We zullen u leren kennen bij de vergadering, maar ook vast daarna wel even bij de afrondende borrel. Fijn dat u hier bent. Verder hebben we een bericht ontvangen van de fractie Ongebouwd. Ton van Winden, dat zal u beslist bericht zijn, die kan niet hier zijn vanwege een ziekte. Onze griffier heeft daarom ook even een kaartje gehaald waar wij hem veel beterschap wensen en dat wil ik even laten rondgaan, zodat hij in ieder geval weet dat we toch hier zijn geweest.

De heer Van den Berg: Voorzitter, mag ik straks daar nog een korte mededeling over doen?

De voorzitter: Zeker, ik zou dat heel op prijs stellen dat u dat doet. Ik heet u als plaatsvervanger van Ton van Winden dan ook zeer graag hartelijk welkom. Misschien kunt u maar meteen die mededeling doen dan.

De heer Van den Berg: Ik breek een beetje in, maar met uw goedvinden.

De voorzitter: Doet u maar.

De heer Van den Berg: ... (buiten microfoon).

Mevrouw Burger: Je microfoon.

De voorzitter: Neemt u maar het woord. Het gaat over Ton, dus wellicht een update over zijn situatie?

De heer Van den Berg: Nou, ik probeer vanavond Ton te vervangen, mede-fractielid van Ongebouwd. Verleden week maandag werden we opgeschrikt door een mededeling dat Ton met hele grote spoed naar het ziekenhuis gebracht was. Dat verwonderde ons verschrikkelijk. Zaterdagavond hadden we hem nog gezien, eigenlijk niks aan de hand en maandagochtend is het helemaal foute boel. Nou, het was al snel duidelijk dat het hartproblemen waren, daar is het onderzoek op gestart en dat heeft betekend dat hij dinsdag al een openhartoperatie heeft gehad met vier omleidingen, dus dat was behoorlijk heftig. Maar het gaat allemaal gelukkig voor zover, zo'n zware ingreep, gaat het redelijk goed. Hij is maandag al thuisgekomen, gisteren ben ik er namens de fractie geweest ook om even ons medeleven te betuigen en een mooi boeket af te leveren. Ik heb een half uurtje binnen geweest, ik heb met hem gepraat en hij heeft nog wel een behoorlijke lange weg te gaan, maar de vooruitzichten zijn niet verkeerd.

De voorzitter: Dank u. In ieder geval fijn om dat laatste ook te horen, dat het inmiddels wat beter met hem is. Dan laten we de kaart rondgaan en eenieder even wat goede woorden daarop richten. Laat ik dan meteen ook

even van de gelegenheid gebruik maken om u zelf ook even te feliciteren met uw decoratie die onverwacht tot u kwam. Heel mooi.

De heer Van den Berg: Dat is nou echt niet nodig geweest. Ik heb heel veel felicitaties gehad en dat doet me wel goed, maar als het feit achter de rug is ga ik weer gewoon verder en, nou ja, je krijgt een beetje opmerkingen: moet ik nu u zeggen? Ik heb gezegd: ik hoop dat ik een gewone boerenjongen blijf, en daar wil ik het een beetje op houden.

De voorzitter: Heel fijn, en dank u. We zien uit naar uw nuchtere inbreng nu ook hier bij de vergadering. Verder heeft u gezien dat er een boekje over het Waterbeheerplan 6 bij uw ligt. Dit is een beetje de ouderwetse versie op papier, maar u weet allen dat als u het geheel wil zien, dat u dat het beste kunt bekijken op internet, waar u het ook een beetje interactief door kunt gaan, maar dit kunt u even ergens neerleggen, zodat u op een verloren moment er ook even naar kunt kijken. Dat gezegd hebbende, open ik de vergadering dan ook daadwerkelijk en vraag ik aan eenieder of er opmerkingen zijn over de agenda. Dan kijk ik even rond, dan lijkt het mij dat we de agenda vaststellen zoals die is rondgezonden.

De heer Roeten: Voorzitter? Vanuit de ChristenUnie-SGP heb ik nog een vraag.

De voorzitter: O, de heer Roeten.

De heer Roeten: Een vraag bij de rondvraag hebben we nog.

De voorzitter: Ja, dat is mij bekend en de rondvraag zal, in tegenstelling tot waarschijnlijk een eerder bericht, toch gewoon op het einde zijn. Dus dat over de rondvraag.

2. Toezeggingenlijst commissie Waterveiligheid en Waterketen (bijlage: audiotranscript)

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we naar de toezeggingenlijst gaan en de audiotranscripten. Als eerste de toezeggingenlijst en ik meen me te herinneren dat daar nog een kleine opmerking bij is van de betrokken hoogheemraad. De heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb inderdaad een kleine opmerking over punt 1, de beantwoording van de schriftelijke vragen die toentertijd gesteld zijn door de Partij van de Arbeid in verband met de governance. We hebben gezegd dat we dat traject zorgvuldig bewandelen, dat doen we ook en dat kost echt wel een hoop energie en tijd. Dat betekent dat we misschien in eerste instantie riepen dat we het voor de zomer af zouden ronden, maar we tillen het echt even over de vakantieperiode heen om u daar verder over te informeren, maar dat heeft alles met de zorgvuldigheid die we willen betrachten te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zal het toch blijven volgen, hoop ik, denk ik. Heeft iemand van u wellicht nog een opmerking of een vraag naar aanleiding van de overzichtslijst van toezeggingen? Het waren er maar drie. Of over de reminders daarachter? Dan lijkt dat mee te vallen. Dan ga ik naar de audiotranscripten. Het zijn er twee deze keer, de reguliere vergadering en een ingelaste vergadering, waarvoor ik nog even mijn woord van dank wil uitspreken aan de heer De Klerk voor het overnemen van de vergadering. Ik heb het verslag gelezen. Dank ook voor de felicitaties die even werden gedaan en voor het opvangen van alle dingen die als voorzitter plotseling gebeuren om de veertig minuten. Is er iemand die iets heeft op te merken naar aanleiding van de audiotranscripten? Nee? Dan stel ik ze vast, dat is altijd weer mooi om je inbreng letterlijk te zien.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan stel ik voor dat we even naar de mededelingen gaan. Daarvan weet ik, dacht ik, dat er nog een mededeling was en ik kijk als eerste naar de heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk een hele korte mededeling om even te zorgen dat we het niet vergeten, maar we hebben nog altijd een collectieve zuivering waar we mee bezig zijn en daar zijn we nog steeds hard mee bezig samen met de coöperatie om te kijken naar welke alternatieven we kunnen komen. Dus we vergeten het niet, er wordt hard aan gewerkt achter de schermen en we hopen u daar na de zomermaanden wat meer over te kunnen informeren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik toch, wellicht dat er iemand hier aanwezig nog een mededeling heeft tot het goede van deze commissie? Dan wordt het stilzwijgen bewaard, dat schiet heel mooi op.

03.a Stand van zaken Verkenning Toekomst AWZI De Groote Lucht

De voorzitter: Dan gaan we naar de 'Stand van zaken van de Verkenning van de AWZI De Groote Lucht', eigenlijk een speciale mededeling. De heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Dat is een wat langere mededeling, maar wel om u even mee te nemen. Laat ik even beginnen met een persbericht wat er vanmiddag is uitgegaan vanuit Vlaardingen en dat is dat Vlaardingen – en dat is natuurlijk best lovenswaardig voor hun – op zoek is naar een locatie om Oekraïense vluchtelingen te kunnen huisvesten. Daarbij is een van de mogelijkheden die er geopperd is dat Vergulde Hand West om dat te gaan doen, maar daar hebben ze een gelijk bij aangegeven dat dat niet een eventuele nieuwbouw voor de AWZI De Groote Lucht in de weg staat, dus we kunnen dat naast elkaar gaan doen. Maar dat is wel een bericht wat vanmiddag – of vanmorgen, vanmiddag – publiekelijk is geworden, dus dat wilde ik u graag meegeven in ieder geval van onze kant. Wij waren daar eerder vertrouwelijk al over geïnformeerd en we zijn daar ook over in gesprek met de gemeente Vlaardingen hoe we dat in kunnen passen. Verder lopen de gesprekken met Vlaardingen constructief en in goede harmonie, maar er valt echt nogal wat te doen en we zitten daar ook een lichte vertraging die we daar tegenop lopen, maar dat neemt niet weg dat we nog steeds parallel lopen met elkaar om de besluitvorming over nieuwbouw of renovatie in juli van dit jaar te doen. Dus de commissievergadering van Vlaardingen en die van ons van 22 juni, en bij ons de VV en hun raadsvergadering lopen zo'n beetje parallel aan elkaar. Maar nogmaals, die gesprekken verlopen voorspoedig en er zijn gewoon een hele hoop aspecten die we verder nog in moeten vullen met elkaar, maar we hebben daar goede hoop op. In een eerdere commissie hebben aangegeven dat er nog een aantal documenten voor u beschikbaar zouden worden gesteld en die staan intussen ook in iBabs bij de VV ingekomen stukken van 21 juni. Daar zijn ze vandaag op geplaatst, zodat u daar ook kennis van kunt nemen. Er zitten wel twee vertrouwelijke bijlages bij. Dat is eigenlijk eventjes wat ik daarover wilde vertellen, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Een griffier naast je is altijd onontbeerlijk. Dank u wel. Is er wellicht nog iemand anders die iets te melden heeft hier voor de mededelingen? De heer Roeten van de ChristenUnie-SGP.

De heer Roeten: Dank u wel, voorzitter. Mag ik nog even wat doorvragen op de berichtgeving van het AWZI?

De voorzitter: Een heel korte vraag dan.

De heer Roeten: Er is een bijeenkomst geweest waar een aantal leden bij waren en ook ik was daarbij vanuit onze fractie. Ik vroeg me even af, wat is daar nog meer opgehaald, zeg maar, op die middag rondom die bijeenkomst? Kunt u daar misschien iets over zeggen?

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Ja, daar kan het best een korte toelichting op geven, mijnheer Roeten. Wij hebben daar een bijeenkomst gehad, we hebben een rondleiding gehad over de afvalwaterzuivering De Groote Lucht en ik denk dat dat voor een hele hoop raadsleden heel plezierig was, want die fietsen er altijd voorbij, zoals ze zelf aangeven, maar ze kwamen nooit binnen de hekken. Ze hadden ook geen idee hoe het eruit zag, dus dat was al het eerste winpunt wat we hadden ze een keer een afvalwaterzuivering te laten zien. In de gesprekken, die zijn denk ik heel positief verlopen, maar zeker ook dat we heel veel informatie opgehaald hebben. Wat ik heel plezierig vond aan een aantal van de gesprekken die we gevoerd hebben is dat er in kansen gedacht werd in plaats van alleen maar in bezwaren gedacht werd. Maar we hebben gewoon goed naar elkaar geluisterd en die nemen we mee in de verdere ontwikkelingen.

De voorzitter: Dank u wel. Wellicht nog de heer Van der Ree van 50PLUS, u heeft het woord.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Ik ben ook bij die excursie geweest en wat mij opviel is dat er zeg maar materiaal wat er aanwezig is, bijvoorbeeld hoe op die nieuwe locatie het eruit zal gaan zien, dat werd niet getoond, terwijl dat toch prachtige plaatjes zijn hoe zeg maar de hele installatie in het groen wordt neergezet en met al die wandelpaden eromheen en dat soort dingen. Ik denk dat dat heel erg goed zou werken als die raadsleden van Vlaardingen dit soort plaatjes zouden zien. In het algemeen ook denk ik dat het goed is om de situatie heel goed te schetsen voor die raadsleden, dat ze zien hoe het eruit komt te zien, maar dat je ook de hoeveelheid grond wordt gebruikt en de grond die vrijkomt als op de huidige locatie die zaak ge...

De voorzitter: De heer Van der Ree, een korte vraag kan, een betoog en een beschouwing op dit moment nog niet.

De heer Van der Ree: Oké, maar goed, ik heb het gezegd.

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Ja, dan wil ik even in herinnering roepen wat het doel was van de bijeenkomst en dat was juist dat we informatie met elkaar op zouden halen, zonder te veel onze standpunten weer te geven. Dus dat is de reden dat we niet al die plaatjes hebben laten zien, maar we wilden echt de dialoog zoeken met elkaar. Dat is de reden daarvan geweest.

De voorzitter: Dank u wel voor deze aanvulling. Korte vraag dan van mevrouw Jans, AWP.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Ik ben ook aanwezig geweest bij de avond en wat mij daarbij opviel is dat de sfeer constructief was, positief, maar ook kritisch en dat er heel veel informatie over tafel gegaan is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor het delen van dat beeld. Dan kijk nog even rond, maar ik geloof dat de reflecties dan compleet zijn.

03.b Terugkoppeling Unie commissies

De voorzitter: Dan staat nog verder op de agenda de 'Terugkoppeling vanuit Unie commissies'. Is daar nog iets over te zeggen? De heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Daar wil ik u wel even kort in meegeven, we hebben een aantal bijeenkomsten gehad vanuit de Unie. We hebben er eentje gehad, gewoon dus reguliere CWE-vergadering, daar is met name gesproken over de CO₂-beprijzing en daar ligt nu ook een handreiking van de Unie voor om daarmee aan de slag te gaan. Er is een strategische visie geweest, 'Op weg naar klimaatneutraliteit'. Dat was een webinar, maar daar zijn we ook hard mee bezig om in ieder geval met elkaar de stappen op te halen van hoe we daar invulling aan kunnen gaan geven en zeker ook om dat wat te kunnen versnellen. Dan is het ook heel prettig om te kunnen zien dat Delfland best op de goede weg is als we kijken naar een aantal stappen die we zetten: besparen, energie opwekken, terugwinnen van CO₂, maar ook de CO₂-prestatieladder. Dus ik denk dat we daar best wel als waterschap een aantal mooie stappen zetten. Dan hebben we nog een strategische sessie gehad van de CWE samen met de Energie en Grondstoffen Fabriek en onder andere AquaMinerals erbij. Dat ging met name over de afzet van producten die we terug kunnen winnen en het opschalen daarvan, maar ook over duurzaamheidskeuzes die we moeten maken en investeringskredieten die we daarvoor nodig hebben. Dan is het heel mooi om dan altijd het voorbeeld te kunnen noemen wat wij gerealiseerd hebben op Houtrust waar we serievergistings hebben gedaan, waar we warmtepompen hebben geplaatst en waar we groen gas zijn gaan produceren en zeker dat wij CO₂ daar vloeibaar zijn afgevangen. Dus dat is altijd heel mooi om te noemen en dan zie je ook wel wat we in Delfland voor stappen zetten daar. Dus voor zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mooi om dit te vernemen, wellicht geeft dat nog aanleiding tot een korte reflectie? Daar lijkt het niet op.

04.B Besprekstukken

De voorzitter: Dan stel ik voor dat wij doorgaan naar de echte besprekstukken. Ik realiseer me dat ik waarschijnlijk de mensen thuis niet welkom heb geheten die ons wellicht volgen, in beeld en geluid deze keer, dus fijn dat u ook ons volgt. We hebben een tweetal heel verschillende zaken op de agenda staan. Eén, zou ik haast zeggen regulier, telkens terugkomend, de GR Slibverwerking met de jaarstukken daarvan met heel veel stukken daarbij, en een andere, hopelijk eenmalig, van het project S.C.H.O.O.N.

04.B.01 GR Slibverwerking 2009: zienswijze ontwerpbegroting 2023 en kennisname jaarrekening 2021

De voorzitter: We beginnen natuurlijk met de GR Slibverwerking. Wellicht wilde u daar nog een paar korte inleidende woorden over zeggen? Mijnheer Egas.

De heer Egas: Ja, dat wil ik heel graag doen, voorzitter, dank u wel. GR Slib, inderdaad, jaarlijks terugkerend dat we daarnaar kijken, maar dit toch wel wat bijzonder, vind ik zelf, want uiteindelijk hebben we in 2022 gerealiseerd dat Amstel, Gooi en Vecht, Hollands Noorderkwartier en Zuiderzeeland zijn toegetreden als aandeelhouder van HVC, maar ook de aandelen in 2023 inbrengen in de GR Slib, zodat we nu met acht waterschappen daarin zitten. Dat betekent een aantal dingen: de kosten delen we met zijn achten, helaas delen we daar ook de duurzaamheidcertificaten met zijn achten, maar zoals ook in het stuk staat gaan we een slibdrooginstallatie realiseren. Daar komt ook de verbranding van het slibgranulaat bij, wat weer positieve effecten heeft, en HVC neemt ook een aantal stappen om verder te verduurzamen. Daar zijn stappen van energieopwekking die we gaan doen op Dordrecht op de zuivering. Dan inderdaad, de garantstellingsprovisie,

die gaat omhoog in 2023 als gevolg van de investering in de slibdrooginstallatie die gerealiseerd gaat worden in Alkmaar. Dat zijn de positieve berichten. We hebben u ook steeds meegenomen over de berichten en de stappen die we zetten om fosfaat terug te winnen uit as. Daar waren we heel positief over, in eerste instantie was dat EcoPhos, later zijn we met een andere partij in zee gegaan en die hebben een proefinstallatie in Hamburg staan, maar dan zie je dat dat toch een veel ingewikkelder proces is dan menigeen af en toe denkt dat het is en dat loopt gewoon veel langzamer dan wat wij gedacht hadden. Het is daar echt af en toe één stapje vooruit en twee stappen terug. Maar daar wordt nog steeds hard aan gewerkt om wel die vooruitgang te realiseren, maar het heeft er in ieder geval wel toe geleid dat wij samen als GR aan HVC en SNB gevraagd hebben ook naar alternatieven daarvoor te kijken, dus daar wordt ook hard aan gewerkt. Dat zijn eigenlijk even de opmerkingen die ik mee wil geven naar aanleiding van het stuk wat ter bespreking voorligt.

De voorzitter: Dank u wel. Nou, het is duidelijk dat het weliswaar een jaarlijks terugkomend onderwerp is, maar zeker geen business as usual, met nieuwe ontwikkelingen. Dan ga ik weer ouderwets, zou ik haast zeggen, een rondje doen. Laten we het eens rechtsom doen. Wie van de VVD mag ik het woord geven?

De heer De Klerk: In die zin wou ik het eigenlijk heel kort houden. We hebben eigenlijk geen opmerkingen bij de stukken, het ziet er goed uit en wat mij betreft kan het, ik zal vast een balletje opgooien dat het wat mij betreft als hamerstuk kan worden doorgeleid naar de VV. Dank u wel.

De voorzitter: Daar komen we vast in de tweede ronde ook aan toe. De volgende, de heer Vissers van Water Natuurlijk.

De heer Vissers: Ik sluit mij korthedshalve aan bij de vorige spreker, voorzitter.

De voorzitter: Kijk aan. De heer Simon Partij voor de Dieren.

De heer Simon: Damn it, dat wou ik ook zeggen. Maar ik had twee punten opgeschreven. Eentje was dat terugwinning van fosfaat inderdaad moeilijk is. Ik had de hoogheemraad toen hij begon al gewaarschuwd over het woordje fosfaat en nou ja, helaas blijkt dat dat inderdaad vrij lastig is, fosfaat. Ik had met veel plezier ook nog even teruggebladerd naar de strategiestudie, die natuurlijk de ingang is van dit stuk. Dat geeft gewoon een heel mooie blik van hoe duurzaam HVC is en hoe wij als Delfland daar toch goed onze vruchten van plukken. Het voorstel om geen zienswijze in te dienen op basis van deze studies en de onderliggende stukken is heel erg logisch. Voor mij mag het ook een hamerstuk zijn.

De voorzitter: Kijk aan. De heer Verhage wellicht van Bedrijven?

De heer Verhage: Dank u, voorzitter. Ook voor ons, helder stuk, geen opmerkingen of vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van 50PLUS mag ik het woord geven? De heer De Keijzer.

De heer De Keijzer: Geen opmerkingen. Helder stuk, akkoord.

De voorzitter: Zo. Van de AWP, dit wordt uw maiden race, mijnheer Faber.

De heer Faber: Dat ben ik me bewust, ja. Ik heb daar ook heel lang op moeten wachten. Ik heb namelijk wel een vraag, dat gaat over die duurzaamheidscertificaten. Die nieuwe drie toetreders, nemen die niet ook een aanspraak daarop mee, zoals bij de andere onderdelen wel? Dat is mijn eerste vraag. De tweede is dan eigenlijk, die nieuwe activiteiten die plaatsvinden, die weer positieve effecten hebben, compenseren die zeg

maar de terugname van die twaalf naar acht procent, wordt het daardoor ook gecompenseerd, of in een deel? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u voor deze vraag en nou, we zien uit naar vele bijdragen van u. Dank u wel. Wie van de Partij van de Arbeid mag ik het woord geven? Mevrouw Van Hijckama Vlieg, u heeft het woord.

Mevrouw Van Hijckama Vlieg: Dank u wel, voorzitter. Dank voor het agenderen van deze stukken en voor het bieden van de gelegenheid om na te denken over een eventuele zienswijze. Het betreft een actief aandeelhouderschap en daar hebben wij een procedurele vraag over. U vraagt ons eigenlijk alleen of de begroting voorwerp moet zijn van een eventuele zienswijze en dat levert bij ons de vraag op of Delfland, gezien de doelstellingen van de GR en de uitgangspunten voor de slibstrategie, ook akkoord is met de jaarstukken? Dat blijkt niet zo goed uit de voordracht. Verder zijn we benieuwd te weten of de bouw van de slibdroger al gestart is. We hebben net van u gehoord hoe het zit met de fosfaatterugwinning, goed dat daar naar alternatieven wordt gekeken. Ook horen we graag of de GR tevreden is over de prestaties van HVC in zijn algemeenheid als het gaat om innovaties en effectiviteit van de productieprocessen, bijvoorbeeld over de benodigde hoeveelheid energie die nu wordt teruggewonnen en of de kosten en het tarief naar uw idee voldoende in balans zijn, of dat er efficiencywinst kan worden gehaald. We horen daar gewoon graag wat meer over. Wat ons betreft is dit akkoord voor zo, als hamerstuk naar de VV en dan hebben we ook geen behoefte aan een zienswijze verder. Een goed stuk.

De voorzitter: Dank u wel om deze vraag voor meer toelichting. Dan kijk ik even verder. De heer Roeten, ja, van de ChristenUnie-SGP, u heeft het woord.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me aan bij mijn buurvrouw, als het even zo mag zeggen. Het is een logisch voorstel, de toetreding van een aantal waterschappen. Het komt nu op totaal, hebben we gehoord, acht waterschappen. Volgens ons is dat een solide basis om op voort te borduren. Wel toch nog even een vraagje hoe dat nou een beetje zit rond de ambitie zeg maar rondom duurzaamheid, teruggewinnen van grondstoffen, circulair denken, circulaire processen. Is daar misschien iets van te vertellen dat er misschien een soort van routekaart is of zo, dat je zegt: we zijn steeds bezig met duurzaamheid, we zetten steeds verder in op of we stoffen kunnen terugvinden. Fosfaat lukt even niet helaas, maar zijn ook andere voorbeelden misschien? Dat je zegt: dat is misschien ook wel een kansrijk iets waarop we kunnen inzoomen om te kijken of we misschien producten kunnen maken uit afval of uit de reststoffen die vrijkomen? Dus dat is even in aansluiting op de vragen van mijn buurvrouw even nog een extra vraag: hoe zit dat met de ambitie rondom dat soort dingen? Voor de rest zou het wat ons betreft ook een hamerstuk kunnen worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan kijken we verder. De heer Hekman van het CDA, u heeft het woord.

De heer Hekman: Dank u, voorzitter. Ik heb geen inhoudelijke vragen, maar gewoon een procesmatig compliment, want volgens mij zijn er heel wat GR'en die niet op tijd hun jaarrekening en begroting indienen en volgens mij zit deze weer gewoon keurig op een bepaald schema, dus complimenten daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even verder. De heer Van Boxmeer, Natuurterreinen.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij hebben geen verdere vragen en kunnen ons vinden in het gevraagde besluit.

De voorzitter: Dank u wel daarvoor. Dan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dankjewel, voorzitter. Onze fractie kan instemmen met het voorstel. Wij hebben daar geen vragen over, wel één opmerking en daar heeft de portefeuillehouder al wat over gezegd. Al vele jaren praten we over de terugwinning van fosfaat. Ik herinner me nog dat het slib naar Duinkerken moest, misschien al zes jaar geleden, en dat we daar de fosfaat eruit zouden gaan halen. Ik weet niet of dat nog steeds op die plaats het gebeuren zou moeten wezen, maar een korte opmerking, of tenminste, een korte beantwoording is daar genoeg over. Dankjewel.

De voorzitter: Dank u wel, allen. Als ik het zo beluister, een breed beeld van instemming, daar lijkt het op, maar toch ook wel wat vragen, laat ik zeggen, activerend aandeelhouderschap. Ik ben benieuwd naar uw antwoorden, de heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter, ik ga mijn best doen om die antwoorden zo compleet mogelijk te geven. Allereerst de vragen voor die duurzaamheidscertificaten. U vroeg eigenlijk: nemen de andere, de nieuwe waterschappen dat niet mee? Maar het zijn de duurzaamheidscertificaten die we eigenlijk krijgen uit de opwekking van wat HVC doet. Dus dat zijn de windparken op zee, dat zijn de zonnepanelen die zij hebben staan en dat zijn allemaal vormen van energietrugwinning. Dus daar nemen de andere partijen niks in mee, wel wat ze meebrengen is natuurlijk de investering die we met elkaar gaan doen in de slibdrooginstallatie die we ten behoeve van die drie waterschappen doen. Of dat helemaal gaat compenseren wat de verwatering die we nu hebben, dat weten we nog niet. Dat is ook een van de actiepunten die in de actielijst nog staat dat we daarop terugkomen zodra die slibdrooginstallatie gerealiseerd is. Dat heeft ook heel veel te maken met hoe dat granulaat vervolgens ingezet gaat worden. Dus dat even over de duurzaamheid. De procedurele vragen van mevrouw Hijlckama Vlieg, de stukken, de jaarrekening die wordt vastgesteld door de GR, door het algemeen bestuur door het dagelijks bestuur. Dus ja, die staat ter discussie en die is bediscussieerd binnen de GR en vastgesteld en is het alleen de begroting die we neerleggen bij de verschillende deelnemers, dus bij de VV's, om daarover in te stemmen. De bouw van de SDI is gestart. Het is aanbesteed en het loopt en de verwachting is dat die volgend jaar gerealiseerd is en operationeel is. Dan de tarieven, of die in balans zijn. Naar ons idee, en dat is ook als we naar de jaarstukken kijken van HVC zelf, is dat in balans met elkaar en is dat acceptabel zoals die tariefstelling is. Daarbij natuurlijk realiserend dat het ook heel erg afhankelijk is van hoe de wereld en hoe de markteconomie met alles gaat, maar voorlopig staat het tarief voor 2022 vast en 2023 staat ook al in de begroting en daar zijn we ook over de voortgang, of hoe de samenwerking dan met de HVC is, daar wordt vanuit de GR echt wel op gestuurd en kritisch gekeken of we tevreden zijn met de performance die ze leveren en ons slib verwerken, want dat is uiteindelijk de doelstelling die wij hebben met elkaar: zij moeten ons slib verwerken. Dan kom ik eigenlijk, de innovaties. HVC heeft in de strategienota, waar mijnheer Simon ook al naar verwees, hebben we echt wel gekeken: wat kunnen we doen en wat gaan we doen op termijn? Daar hebben we echt toen gekozen om naar flexibiliteit te kiezen om een goede overgang te bouwen naar de technieken die er komen, want daar komt echt wel wat op ons af aan nieuwe technieken, alleen weten we niet wanneer ze operationeel zijn en wanneer we ze toe kunnen passen, dus vandaar die flexibiliteit die daarin zit. Als we dan kijken naar de ambities voor duurzaamheid, ja, HVC is eigenlijk van een vuilverbrander steeds meer een energieproducent geworden die heel erg duurzaam wil werken, dus zo duurzaam mogelijk de energie die ze opwekken afzetten naar de markt, maar ook heel erg goed kijken: hoe kunnen we nog beter omgaan met de energie die we nodig hebben? Dus besparen staat er ook heel erg hoog in het denken en het circulair denken ook. Maar dat gaat één stap verder dan alleen HVC, dat moet ieder waterschap natuurlijk zelf ook doen: wat kunnen wij al uit ons afvalwater halen voordat we het naar HVC, of voorkomen dat het in het slib komt, zodat dat naar HVC moet gaan voor verbranding? Dus dat zijn wel stappen

die wij met elkaar moeten zetten. Dan, de heer Van den Berg van Duinkerken, dat was EcoPhos waar ik ook aan refereerde. EcoPhos bestaat niet meer, dus die kan ook nooit meer ons fosfaat uit het as verwijderen, maar dat zijn we dus met de andere partijen wel naar aan het kijken wat kan. Maar u heeft helemaal gelijk, het is een langdurig traject, maar als ik daar dan bij aangeef dat Duitsland een plicht heeft, een wet heeft waarin staat, volgens mij 2025 dat fosfaat teruggewonnen moet worden, dan kunt u nagaan onder welke druk de partner daar waar wij mee kijken in Hamburg zijn project aan het uitvoeren is, want daar staat echt wel wat tijdsdruk op. Maar helaas, nog niet met de grote stappen zoals wij gehoopt hadden met elkaar. Tot zover mijn beantwoording, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor deze beantwoording. De eerste ronde leek het er al op dat iedereen toch wel zijn instemming kon hebben als hamerstuk. Is er echt behoefte aan een tweede ronde? Ik kijk even rond. Ja, de heer De Keijzer van 50PLUS, u heeft het woord.

De heer De Keijzer: Dank, voorzitter. Aangenaam verrast dat u zegt dat volgend jaar de slibverwerking in Alkmaar van start gaat, ik lees in de stukken dat dat '24 zou zijn. Gekoppeld daaraan, mag ik nog een tweede vraag stellen? De btw, de slibvrijstelling van btw, dat is niet goed gegaan, dan moet btw voor betaald worden. Heeft dat consequenties voor de begroting?

De voorzitter: Heldere vraag. Ik kijk nog even rond of er iemand anders is in deze tweede ronde. Nee? De heer Egas. Wilt u de microfoon uitzetten?

De heer De Keijzer: Natuurlijk.

De voorzitter: Dank u.

De heer Egas: Btw, die zat er altijd in, in het tarief en het had een tariefsverlaging opgeleverd als we de btw terug zouden krijgen. Die krijgen we dus niet terug en het is gewoon een ... We hebben heel lang geprobeerd om dat voor elkaar te krijgen met de Belastingdienst, maar dat is uiteindelijk niet gelukt, dus het heeft geen consequenties voor de begroting.

De voorzitter: Dank u wel voor deze beantwoording. Ik heb goed naar uw vragen en de beantwoording geluisterd. Mag ik voorstellen dat dit wordt doorgeleid als hamerstuk? Als ik zo rondkijk, dan lijkt het erop dat het inderdaad een hamerstuk wordt. Nou, met complimenten voor de stukken en inbreng van de hoogheemraad. Ik herinner mij dat de uitbreiding van HVC ook destijds is gedaan omdat dat in Amsterdam helemaal niet goed ging, van de afvalverbrandingscentrale, dus fijn dat het nu wel zo goed gaat bij ons.

04.B.02 Scopewijziging project 'S.C.H.O.O.N.' vanwege bromaat

De voorzitter: Dan open ik het volgende agendapunt en dat is de 'Scopewijziging van het project 'S.C.H.O.O.N.' vanwege bromaat'. Daar hebben we al vaker bij stilgestaan, maar goed, daar staat nu ons wel een belangrijke beslissing te wachten. Ik heb begrepen dat de heer Egas daar nog even een paar inleidende woorden over heeft, maar hij maakt zich daarvoor gereed, u merkt het. Het komt eraan.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Het was geen spraakwater, maar wel even water om de keel een beetje te smeren. De scopewijziging voor het project S.C.H.O.O.N., in februari in 2019 heeft u als VV een besluit genomen om het project S.C.H.O.O.N. te gaan realiseren. Het project S.C.H.O.O.N. wat bestond uit drie onderdelen: de zoetwaterfabriek, het zandfilter en de waterharmonica. De zoetwaterfabriek was gebaseerd

op de technieken van toepassen van ozon. Daar waren proeven voor gedaan, daar was uitgebreid onderzoek voor gedaan en er was uitgegaan van een bromaatnorm. Want we wisten dat er bromaat vrijkomt bij het gebruik van ozon op influent waar bromide in zit, alleen er was nog geen norm voor in Nederland, dus wij zijn uitgegaan van toen bekende norm in Zwitserland. Intussen is er wel een norm gekomen en dat betekent dat wij het hele project even in heroverweging moeten nemen om te kijken: hoe kunnen we dat nu gaan realiseren? Want uiteindelijk is die norm veel strenger geworden en we weten dat we het afvalwater zuiveren met ozon niet aan die norm kunnen gaan voldoen. Dus we kunnen niet de zoetwaterfabriek zoals bedacht realiseren, dat is ook de reden dat we in dit project zeggen: we zetten twee delen hiervan op hold, dat is de zoetwaterfabriek, die willen we graag meenemen in de ontwikkelingen en de verdere uitwerking van het project de Toekomst van De Groote Lucht om te kijken hoe we dat kunnen gaan realiseren, en hetzelfde geldt voor het zandfilter wat we ook graag op hold willen zetten, om dat dan vervolgens ook weer mee te nemen om te kijken naar de mogelijkheden die we met elkaar hebben om dat binnen De Groote Lucht, de vernieuwde Groote Lucht te gaan realiseren. Dat is de reden dat we deze twee projecten op hold zetten, dus echt gaan kijken: hoe kunnen we dit gaan integreren in De Groote Lucht in de toekomst? Het project waterharmonica, dat had een aantal andere doelstellingen en die vindt u ook terug in het stuk. Daarvan hebben we gezegd: daar moeten we gaan kijken, daar willen we nader onderzoek van hoe we dat kunnen realiseren en hoe we dat in kunnen gaan passen. Daar zijn wij niet alleen in, dat zullen we samen moeten doen met onze partners in Nieuw Waterland en daar zitten we in een bestuurlijke afstemgroep en daar moeten we gaan kijken hoe we dat met elkaar kunnen gaan doen. Dus dat is even mijn toelichting op dit project. We zijn er hard mee bezig met kijken naar die alternatieven, maar we nemen dat dus mee in de ontwikkeling van De Groote Lucht. Dat was mijn inleiding, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het opmerkelijke is altijd dat als je iets even niet gaat doen, dat je daar ook ontzaglijk druk mee kunt zijn natuurlijk. Ik stel voor dat we het rondje deze keer eens andersom doen en dan kijk ik als eerste aan mijn linkerzijde. De heer Van den Berg, Ongebouwd, heeft u een inbreng?

De heer Van den Berg: Ik was er al bang voor, voorzitter. Maar goed, ik heb me voorbereid, dus dat scheelt.

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Van den Berg: Onze fractie heeft indertijd volmondig ingestemd met de projecten die wij bij De Groote Lucht wilden gaan doen op het gebied van terugwinnen van goed water. De urgentie was er toen al en die is alleen nog maar groter geworden. Als we de laatste tijd het nieuws volgen en de krantenberichten, dan is de urgentie van voldoende zoetwater en het gebruiken waar het nodig is bij droogte en klimaatverandering, die halen ons gewoon in ten opzichte van de projecten die we daar willen ontwikkelen en jammer genoeg die nu op dit moment een beetje stagneren. Maar ik denk naar de toekomst toe dat dit soort zaken zeg maar, ik heb niet veel zicht waar de andere waterschappen op dit niveau mee bezig zijn, maar voor ons waterschap is het denk ik heel belangrijk dat we doorgaan. Maar de risico's zijn op dit moment vrij groot en dat betekent wel dat wij begrip hebben voor dat we eventjes pas op de plaats moeten maken. Enerzijds dat er meer duidelijk is in het proces hoe wij een nog betere zuivering kunnen krijgen van ons afvalwater met onder de norm blijven van bromaat, dus in die zin is dat een goed voorstel. Ik denk ook, gezien de beslissing die nog niet genomen is over totale nieuwbouw of renovatie, dat dat als we die stap genomen hebben, dat het misschien in een totale koppeling, dat we dan toch weer hopelijk wat meer zicht krijgen op dat het de goede kant uit gaat. Dus ja, we hebben wel een beetje zorgen, ook in de toelichting gaf de portefeuillehouder dat aan, dat er voorzichtig met de waterharmonica, de ontwikkeling doorgegaan wordt. Ik kan niet beoordelen hoe groot het risico daarvan is als we op een gegeven moment toch geen kans zien om ons water zo goed te zuiveren, wat ook door die

waterharmonica moet en naar de Krabbeplas, of dat realiseerbaar is. Dus onze fractie is wel een beetje terughoudend dat we met de waterharmonica ook eventjes misschien wel wat rustig aan moeten doen, dat we wat meer zicht hebben hoe het proces zou kunnen gaan verlopen. Dus ja, dat zijn op dit moment een beetje mijn opmerkingen. Nog één vraag. Ik herinner mij dat we een keer een mondelinge toelichting gehad hebben van de portefeuillehouder dat de collectieve zuivering aan de Nieuwe Waterweg, dat die gevaar liep vanwege bromaat. Nou weet ik niet helemaal precies wanneer die mondelinge, waarin u aangaf dat het proces vermoedelijk wat ging stagneren. Voor mijn gevoel was dat een beetje eerder als de schriftelijke mededeling die wij gehad hebben 21 juni, geloof ik. Daar kunt u misschien nog wel wat even over zeggen of dat redelijk in dezelfde tijdsbestek gebeurde. Dankjewel.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u voor deze reflectie en deze vraag. De heer Van Boxmeer, Natuurterreinen.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er is duidelijkheid rondom bromaat. We hebben natuurlijk een tijdje op gewacht en vervolgens ligt hier een scopewijziging voor die in mijn beleving in ieder geval een logisch opdelen van het originele plan weergeeft, waarbij de risicoparagraaf en de beheersmaatregelen in mijn beleving het belangrijkste zijn, want dat is wat we in de toekomst voor ons hebben. Daar zitten financiële risico's bij, daar kunnen we op dit moment niks mee doen, dus ik heb geen verdere vragen en onze complimenten voor het stuk.

De voorzitter: Dank u voor deze reflectie. Ik kijk even verder wie dan het woord vraagt. De heer Hekman van het CDA, u heeft het woord.

De heer Hekman: Dank u wel, voorzitter. We hebben wel eens positievere stukken gehad op de agenda en als je het dan gewoon eigenlijk helemaal plat slaat, dan is het gewoon teleurstelling dat dit besluit moet worden genomen. We hebben toch een paar vragen daarover. Ik zat vanmiddag nog even in de voorbereiding te googelen op zoetwaterfabriek en dan zie je dat in – nou, wat was het, 2019/2020 – heel veel communicatie is geweest van Binnenlands Bestuur tot een heleboel vakbladen die er allemaal wat over geschreven hebben. En nou ja, ik kan me voorstellen dat er nu weer wat over geschreven gaat worden in een andere toonzetting en ik denk wel dat we daar als hoogheemraadschap op voorbereid moeten zijn, in ieder geval dus de communicatie naar buiten hierover heel goed. Andere vraag is, ik ken de mensen uit Vlaardingen wel een beetje en die hebben er ook wel naar gekeken en die kijken regelmatig naar die Krabbeplas en die hopen dat als het mooi weer gaat worden, dat ze er weer in kunnen zwemmen. Ik wil niet direct de link maken, maar ik kan me zo voorstellen dat er weer een gedoe komt met blauwalg en het wordt allemaal weer aan elkaar gekoppeld en uiteindelijk is het toch weer dat hoogheemraadschap wat ook nog is een keer wat wil daar met een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Wat kunnen we de inwoners van Vlaardingen bieden ten aanzien nu concreet ook van die blauwalg die er elk jaar toch maar komt? En de laatste vraag, en misschien wel de belangrijkste. Het stuk was redelijk toch technisch en dat begrijp ik, maar zijn nou echt alle alternatieven onderzocht en is er niet ergens een mooi instituut, TNO of wie dan ook, die zegt: ik wil nog eens een keer goed kijken naar welke mogelijkheden er wel zijn. In plaats van dat we nu zeggen, we zetten hem on hold en we gaan eigenlijk pas weer verder op het moment dat we bezig zijn met De Groote Lucht, met ook allemaal vragen of het dan wel gaat lukken. Dat waren de vragen van het CDA.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Ik kijk even verder, de heer Roeten van ChristenUnie-SGP, u heeft het woord.

De heer Roeten: Dank u wel, voorzitter. 'Scopewijziging S.C.H.O.O.N. vanwege de bromaatnorm', heb ik hier boven mijn aantekeningen staan. Ja, een collega zei het net al, er moet een pas op de plaats gemaakt worden.

Ik sluit me aan bij de vragen die al gesteld zijn door de collega's die voor mij waren. Ik heb nog wel even wat aanvullende vragen. De eerste is even: in welke mate is er nou sprake van een soort van kapitaalvernietiging, is dat bekeken door Delfland? Dat is mijn vraag. Ik zie in mijn stukken hier bijvoorbeeld dat er een overzicht wordt gegeven van de financiën die zijn gerealiseerd en de ruimte die er nog is. Dus dat is even de aanleiding om te vragen: is hier sprake van kapitaalvernietiging of niet? Een aansluitende vraag daarop van ons is even: hoe zit dat met een mogelijk kostenverhaal, is dat onderzocht? We hebben een bepaalde afslag genomen en op een bepaald moment blijkt toch dat het vanwege een nieuwe bromaatnorm, waar we ook misschien helemaal niks aan kunnen doen tot op zekere hoogte, maar ja, hebben wij voldoende de risico's ingeschat aan de voorkant? Dat is misschien meer een heldere vraag om te kijken: hadden we dit op een of andere manier kunnen voorzien, of waren de signalen redelijk zeker waarop wij in dit geval gevaren zijn? Een laatste vraag die ik nog heb is, volgens mij is die door mijnheer Van den Berg ook al enigszins gesteld, in hoeverre die bromaatnormen gevolgen hebben voor de huidige AWZI's met het lozen van effluent op bijvoorbeeld de zee of andere wateren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze vragen. Ik kijk even verder, de heer Kiela van de Partij van de Arbeid, u heeft het woord.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ook bij ons een gevoel van teleurstelling en tegelijkertijd ook reden voor wat vragen die verheldering kunnen geven. Want ja, de introductie van de nieuwe norm is debet aan deze consequenties en ja, we vragen ons af of er inderdaad geen alternatieve technieken zijn. Want in het stuk zelf wordt ook gesproken of gerefereerd aan een techniek met actieve koolstof. Is het inderdaad zo dat deze techniek een daadwerkelijk alternatief kan bieden? En het is ook zo, in onze optiek, dat het niet altijd zo hoeft te zijn dat normering boven duurzaamheid gaat. Ik weet niet of dat debat te voeren is met het RIVM – ik denk het niet, ik ken het RIVM vrij goed – maar in de zin van politieke stellingname en dat soort zaken, gaan we dit dilemma natuurlijk veel vaker zien op een hoger abstractieniveau. Dan wordt het wel een interessante discussie vanuit de Unie van Waterschappen, mogelijk. Onder 6, de regelgeving in het stuk, wordt aangegeven dat als de norm niet haalbaar is, de emissies zoveel mogelijk moeten worden beperkt. Ik vroeg me af of daar ruimte zit om alsnog te kijken of we ook met die bromaatnorm een beetje flexibel om kunnen gaan, maar misschien lees ik het te optimistisch. Mijn vraag is ook: is dit dilemma nu alleen bij Delfland aan de orde, zijn wij de enigen die met bromaat worden geconfronteerd en de enigen die met ozontechnieken aan de slag gaan, of speelt dit helemaal breed in Nederland? En hoe gaan dan anderen ermee om, en zijn er coalities te vormen misschien? Ten slotte, het werk is op tijd stilgelegd, hebben wij de indruk, maar de schade die door deze scopewijziging ontstaat, door mijn voorgangers werd er al naar verwezen, ja, hoe groot is die en waar kunnen we die verhalen, of komen die schadeclaims bij ons terecht, of hoe gaat dat, is daar al iets over te zeggen? Want ik kan me voorstellen dat het nog prematuur in het proces is, hoor. En tenslotte de droogte, we zien het iedere dag. Dit project was ook gericht op goede zoetwatervoorziening. Komen die droogte-, of die anti-droogtemaatregelen door vertraging in de knel, en zijn daar dan alternatieven? Wij kunnen ons overigens goed voorstellen dat deze nieuwe situatie tot een scopewijziging moet gaan leiden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u voor deze inbreng. Dan zie ik mevrouw Jans van de AWP die het woord vraagt en neemt.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Toen ik het stuk voor het eerst las, dat was dus ruim een week geleden in de voorbereiding van onze eigen vergadering, vond ik het stuk nogal verwarrend, moet ik gewoon heel eerlijk zeggen. Waarschijnlijk werd ik op het verkeerde been gezet door de term scopewijziging, want zoals de hoogheemraad in zijn korte introductie al zei, is het eigenlijk meer een heroverweging. De uitkomsten van het project, de scope, die zijn denk ik niet gewijzigd, alleen er vindt een stap op de plaats plaats en de techniek die

men van plan was te gebruiken, die is niet mogelijk gezien de nieuwe normen. Dus mijn pleidooi zou zijn: kijk nog eens goed naar het stuk, kijk welke boodschap wij uit willen dragen, ook in verband met de beeldvorming en de belangstelling die er voor de zoetwaterfabriek is en dan zou mijn suggestie zijn: verander ook de titel van het stuk en wellicht zou het ook voor de duidelijkheid beter zijn om het eerste gevraagde besluit te laten vervallen en dat dat gewoon een constatering is. Het is gewoon een feit. Misschien is het meer in de zin van zoals je een motie opstelt met de considerans: in overweging nemende dat, dat en dat. Maar op zich, het feit, denk ik niet dat dat thuishoort bij het besluit. Dat even op een wat hoger abstractieniveau. Wij zijn huiverig voor het verbinden, ... – hoe zeg je dat – het door elkaar heen laten lopen van besluitvorming over nieuwbouw/renovatie en het project S.C.H.O.O.N. en de stappen die daarin zitten. Wij snappen dat het in dit stuk verweven wordt omdat het onderdeel is van het tijdpad, een aantal stappen worden er uitgesteld nadat een ander besluit genomen is. Maar probeer het zoveel mogelijk uit elkaar te halen, dat is ons pleidooi, ons dringende verzoek, door bijvoorbeeld door kopjes te werken, AWZI en S.C.H.O.O.N. en daar dan eventueel in een latere instantie ook naar te verwijzen. Want wij vinden het enorm belangrijk dat die twee trajecten niet met elkaar verweven worden, in ieder geval de besluitvorming daarin. Ik denk dat ook gewoon naar het publiek toe beter is en zeker ook de gemeente Vlaardingen, want we hadden die mooie rondwandeling op de AWZI en toen hoorde ik van raadsleden van de gemeente Vlaardingen dat voor hun het zwemwater in de Krabbeplas gewoon enorm belangrijk is. Voor hun is het financieel ook best wel een ding, zeg maar, want het kost hun gewoon geld om het zwemwater op peil te houden. Dus voor hun is dat een heel belangrijk ding en ik denk dat het daarom juist heel goed is om een aantal dingen uit elkaar te houden. Dat gezegd hebbende, denk ik dat als het zwemwater in de Krabbeplas aan de orde komt, dat het dan wel heel belangrijk is om ook goed te kijken naar ons eigen afwegingskader zwemwater, want uiteindelijk kan het vertraagd worden, moet de gemeente Vlaardingen stappen nemen, gaan ze ons om een bijdrage vragen. Het is gewoon best wel een gevoelig item, dus dat is een tip, let daarop. Er is gevraagd naar het onderzoeken van alternatieven. Toen ik dat las, toen dacht ik: wat is de planning daar dan van? Want die zouden dan ter besluitvorming voorgelegd moeten worden. Ik heb opgeschreven dat het in najaar 2022 is, dus dat dat in het stuk zou staan en daar krijg ik dan graag ook een bevestiging op. Misschien is het goed om even een tijdpadje te maken van wanneer welke besluiten en dat het voor de lezer gewoon duidelijk is. Tot zover. Belangrijkste boodschap: communicatie, een scopewijziging is het volgens mij niet, het is gewoon het maken van een pas op de plaats. Maar ik hoor graag de reactie van de hoogheemraad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan zie ik dat de heer Van der Ree van 50PLUS het woord vraagt. U heeft het woord.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Onze vragen zijn ook door anderen al gesteld eigenlijk, maar één ding vinden we eigenlijk het allerbelangrijkste. Er wordt gesteld dat andere waterschappen, die hebben ervaring opgedaan met actief kool. Is dat in dit geval ook de oplossing in deze problematiek? Want als dat zo is en de resultaten zijn positief, ja, dan zou dat misschien wel de redding kunnen zijn, maar ik zou graag daar iets over horen of dat al in zicht is. Dank u wel, voorzitter

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk iets verder en de heer Verhage maakt aanstalten om een vraag te stellen. U heeft het woord.

De heer Verhage: Dank u wel, voorzitter. Dit voorstel kwam niet geheel onverwacht, we hebben al een aantal winstwaarschuwingen gehad. Complimenten daarvoor, we zijn goed meegenomen in dit gebeuren omtrent de normering van dat bromaat en alles wat daaruit voortvloeit. De vraag die ik heb is: er zijn een aantal financieringen ter beschikking gesteld, komen die of zijn die in gevaar? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u voor deze beknopte inbreng. De heer Simon van de Partij voor de Dieren.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Teleurstelling proef ik bij meerdere leden, het is jammer dat dit niet kan. De heer Van den Berg zei het al goed, we zitten toch in een veranderende maatschappij met toch klimaatverandering waar je gewoon ook een bijdrage aan wil leveren, dan is het jammer dat we daar op dit punt niet kunnen bijdragen. Aan de andere kant, mijn buurman zei het al, we zijn heel goed meegenomen in het proces. Ik vind het stuk ook zeer helder, logisch, eigenlijk ook misschien nog wel het meest logische besluit op dit moment om te nemen. De AWP had het over dat het misschien nog warrig was, maar ik vond het juist in het hele proces wat we meegenomen zijn wel helder en ik vond eigenlijk de aansluiting met De Groote Lucht eigenlijk vanzelfsprekend. Ik kan me voorstellen dat inderdaad in de besluitvorming misschien nog wel separaat genomen zou kunnen worden, maar goed. Het is een logisch stuk, helaas gaat het niet door. Ik had nog nagedacht over de vraag van de heer Hekman over, we moeten toch iets doen met de Krabbeplas. Ik dacht, misschien moeten we maar een treinkaartje kopen als Delfland voor iedereen van de Krabbeplas naar de Delftse Hout, maar misschien is dat ook niet zo handig.

De voorzitter: Dank u voor deze inbreng. Ik zeg niets erover. De heer Van der Berg van Water Natuurlijk.

De heer Van der Burg: Van der Burg.

De voorzitter: Van der Burg, excuus.

De heer Van der Burg: Maakt niet uit. Voorzitter, ja, dank. Wij vanuit Water Natuurlijk willen toch ook iets graag zeggen over dit voorstel. We kunnen in ieder geval instemmen met de scopewijziging, zoals het dan geformuleerd is, over het project S.C.H.O.O.N. vanwege de bromaatproblematiek. Het is duidelijk dat het niet op de oorspronkelijk voorgenomen wijze gerealiseerd kan worden en we zijn blij dat de doelstellingen voor de waterfabriek, want dat willen we toch vanuit Water Natuurlijk wel gezegd hebben, niet overboord zijn gezet. Dus in die zin is het geen scopewijziging, maar eigenlijk een soort on hold en we gaan verder met dit type voorstellen. Dus die waterfabriek gaat niet overboord en we zien dus dan graag dat dat snel meegenomen wordt bij renovatie of nieuwbouw van De Groote Lucht. Als het gaat over bromaat, ja, dat is al een aantal keren gezegd, dan hebben we het over ozon, want dat is eigenlijk wat u uitgezocht heeft. En inderdaad is het zo, dat lees ik ook, dat er in den lande wel zeker actief kool gebruikt wordt en misschien – maar goed, we knopen een beetje alles aan elkaar – de hoogheemraad heeft gezegd: op het traject van collectieve zuivering gaan we wel door. We kijken naar alternatieven, zeg maar, hè dat is dat aspect collectieve zuivering. Dus ik zou me voor kunnen stellen dat er op dat onderdeel, op actief kool verder gekeken wordt, want ook de glastuinbouw zit met deadlines. Ik weet het niet precies, ik kijk naar u en ik denk dat dat 2023 is nu wat ze hebben als datum voor maximale termijn. Dus daar zal ook duidelijkheid over gegeven moeten worden hoe we dat gaan doen, en anders moet dat teruggegeven worden ook naar de sector. Dan wil ik op het andere punt toch over zuiveringstechnologie nog wel iets zeggen. Voor ons is de keuze voor technologie voor zuivering op microverontreiniging heel belangrijk en ja, we moeten toch steeds constateren dat we daarop achterlopen. We hopen en vertrouwen dat het college met voorstellen komt om dit nu snel aan te pakken, ook in combinatie natuurlijk met een goede zuivering bij een toekomstige nieuwe waterzuivering. Voor ons zijn zuivering op microverontreiniging een heel belangrijk doel om circulair water en circulair grondstoffen te hergebruiken, maar natuurlijk ook op de eerste plaats ter verbetering van het milieu, ook buiten Delfland desnoods, het milieu zo min mogelijk te belasten. Dus schoon water en met de technologie die daar inmiddels voor mogelijk is, daar willen we snel duidelijkheid over hebben en ik hoop dat het college daar voortvarend mee aan de gang gaat. Een voorbeeld daarvan is dat toch wij vinden – en dat willen we benadrukken – dat de waterharmonica toch zo spoedig mogelijk gerealiseerd zou moeten worden. Mogelijk zelfs met een andere

waterbron nu tijdelijk, want we hebben geen beschikking over het effluent vanuit de zuivering. Maar goed, we hebben ook nog een traject in relatie tot natuurcompensatie vanuit de Blankenburgtunnel en uiteindelijk überhaupt, al zouden we oppervlaktewater moeten gebruiken, kan dat oppervlaktewater ook nog wel een duwtje in de goede richting krijgen, zoals nu al een aantal keren genoemd is ook als het gaat over de Krabbepas. Dus als we met de waterharmonica in schoner water kunnen voorzien om ook als buffer te dienen voor zo'n plas, vinden wij dat het van belang is om dat toch snel en goed en adequaat aan te pakken en niet op de plank te leggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Dan kijk ik als laatste naar de VVD. De heer De Klerk? De heer De Klerk heeft het woord.

De heer De Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het is niet niks, het voorstel dat we hier nu bespreken. Bij het lezen van de titel van het voorstel zou je dit niet zeggen, maar het is toch wel echt zo, want een scopewijziging is dit toch echt niet. Het project S.C.H.O.O.N., tegelijk gestart met onze VV, wordt eigenlijk compleet uitgesteld dan wel afgesteld. Ik kan me dan ook helemaal aansluiten bij de eerdere inbreng van mevrouw Jans dat de titel van het stuk de lading eigenlijk niet dekt. En om maar gelijk met de deur in huis te vallen, op basis van dit voorstel ligt er wat mij betreft eigenlijk te weinig informatie om hier een weloverwogen beslissing over te nemen. Ik zal zo nog wat aanvullende vragen daarover stellen, maar na het lezen van het stuk kwamen er bij mij eigenlijk meer vragen naar boven dan dat er eigenlijk vragen beantwoord werden. Zo lijkt mij de formulering van de besluitpunten al redelijk typisch. Het werd net ook al gerefereerd door een collega, maar zo lijkt het mij niet aan de VV om vast te stellen, zoals in het eerste besluitpunt staat, dat de realisatie van S.C.H.O.O.N. niet mogelijk is. Dat lijkt me toch echt iets voor de organisatie dan wel aan het college om vast te stellen. Ook een formulering als on hold zetten past volgens mij ook niet echt hier, is ook niet in lijn met de motie Klare taal waar we meermaals aan gerefereerd hebben. Volgens mij kun je hier gewoon het woord pauzeren gebruiken. En mij lijkt het ook niet de taak aan de VV om te gaan onderzoeken welke alternatieven er zijn voor de waterharmonica, zoals in punt 4 staat. Ik heb er niet de tijd voor, volgens mij hebben we daar een organisatie voor die daar meer dan bekwaam toe is. Maar goed, dat eigenlijk als beginpunt, maar ik zou het toch fijn vinden als besluitpunten in een voorstel als deze in ieder geval bestuurstechnisch kloppen. Dan wat betreft de vragen. We hebben al meermaals de discussie hier gevoerd en in de VV over S.C.H.O.O.N. en ook over de normering van bromaat. Zou de hoogheemraad ons kunnen informeren wanneer eigenlijk duidelijk werd dat de normen van bromaat deze vergaande gevolgen zouden hebben voor project S.C.H.O.O.N.? Dit in lijn met de vragen van andere collega's ook. Het leest toch echt alsof een deel van S.C.H.O.O.N. geschrapt wordt en de rest eigenlijk over de schutting wordt gegooid bij het ontwerpen van De Groote Lucht. Mij bekruipt toch echt het gevoel alsof ik een soort conclusie van een proefschrift lees zonder het diepgravende onderzoek dat eraan voorafging. Ik bedoel, het is een voorstel van acht pagina's, zonder bijlagen, over een project dat al vier jaar loopt en toch eigenlijk wel een paradepaardje was altijd van Delfland. Klopt deze impressie die ik uit het voorstel haal? Want ik zou graag willen weten: wat zijn de gevolgen voor de realisatietermijnen van de deelprojecten, wat zijn de gevolgen voor de realisatie van De Groote Lucht, die al vertraging heeft opgelopen, in hoeverre zijn er alternatieven onderzocht voor het pauzeren en stopzetten van de verschillende deelprojecten? Een aantal collega's vroegen hier ook al naar. Er wordt eigenlijk één smaak aan ons voorgelegd zonder enige uitleg waarom dit op dit moment de beste keuze is. Graag een reactie van de hoogheemraad. In het verlengde hiervan, op pagina 2 staat: "In de tussenliggende periode wordt onderzocht of en op welke wijze alsnog de doelstellingen gehaald kunnen worden." Dat is wel erg vaag geformuleerd, wat wordt hier precies mee bedoeld, wat mag de commissie hiermee verwachten? Het is misschien niet helemaal in lijn met klare taal, maar we hebben toch wel redelijk aangeleerd om doelen SMART formuleren, dus concreet en ook afrekenbaar. Ja, ik heb eigenlijk geen idee wat, er wordt nu eigenlijk een soort vrijbrief gegeven om alles uit te

stellen en eigenlijk, wanneer kunnen wij hier een vervolg op verwachten? Hetzelfde geldt voor de financiën, een aantal collega's vroegen daar ook al naar. Er zijn al een aantal onderdelen gerealiseerd van de zoetwaterfabriek. Welke onderdelen dan en waar is het genoemde geld aan uitgegeven, welke restwaarde houden we hiervan, wat is nog her te gebruiken? Dienen wij nu geld terug te geven aan het havenbedrijf, wat betekent dit voor de beoogde vergoeding van I en W? Ik haal het niet uit het voorstel en het lijken mij toch wel belangrijke zaken om te weten, voordat wij een besluit als deze nemen. En om nog maar te refereren aan het begin van mijn betoog, op basis van deze informatie vind ik het heel moeilijk, en kan ik het eigenlijk niet doen, om vast te stellen of de realisatie van S.C.H.O.O.N. inderdaad niet mogelijk is en of het pauzeren dan wel schrappen van de deelprojecten de beste keuze is. Mij bekruipt toch echt het gevoel dat voor een aantal dingen van uitstel afstel gaat komen en ik proef hier ook uit de commissie dat de commissie dat absoluut niet wil. Maar dat het koppelen aan De Groote Lucht, voor een project waarvan we weten dat de einddatum zeer onzeker is, dat is nogal wat. Het voelt een beetje als een blanco cheque en ik ben dan ook heel benieuwd naar de reactie van de hoogheerraad op deze vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze uitgebreide vragen. Ik moest even denken aan de heer Fekkes die het had over het besluit, maar uw spectrum was nog veel breder dan dat. Dat waren heel veel vragen en ik kijk verwachtingsvol naar onze hoogheerraad om de vragen vanuit deze commissie nu te bedienen. De heer Egas, u heeft het woord.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. U bent van mij gewend dat ik probeer de vragen meestal te combineren die gesteld zijn, maar ik wil eigenlijk vanavond toch maar even gewoon het rijtje afdraaien en beginnen bij de vraagstelling van de heer Van den Berg over: wanneer hebben wij dat mondeling gedaan, wanneer hebben we het schriftelijk gedaan? We zijn u allemaal gaan informeren op het moment dat het bij ons bekend werd dat er wat twijfel was over de bromaatnorm en daar hebben we de VV en de commissie in meegenomen stapsgewijs, net zolang totdat die bromaatnorm bekend was. Daar hebben we u schriftelijk over geïnformeerd op de momenten dat dat ook kon, omdat er ook echte informatie beschikbaar was, maar verder hebben we dat mondeling gedaan, maar die trajecten hebben steeds parallel aan elkaar gelopen. Mijnheer Van Boxmeer, ja inderdaad, de risico's hebben we in beeld geprobeerd te brengen en daar gaan we zorgvuldig mee om. Mijnheer Hekman, ik deel uw teleurstelling, ik denk dat die ook door de hele organisatie gedragen wordt, want we hadden graag al willen bouwen en daar stonden we ook klaar voor, maar gelukkig waren we nog net niet zover zodat we nog inderdaad de stap terug kunnen zetten om goed na te denken wat we willen. Daar is heel veel over gecommuniceerd, het was een heel mooi project wat wij ook onder auspiciën van het ministerie en zeker ook op aandrang van het ministerie hebben uitgevoerd en hebben gedaan. Des te groter is ook de teleurstelling dat het uiteindelijk de norm is van het ministerie die vervolgens weer een stok in ons wiel steekt om die voortgang te realiseren. Maar we moeten daar zorgvuldig mee blijven communiceren. Krabbepas is een heel belangrijk issue en dat is ook de reden dat we zeggen: we willen heel graag naar die waterharmonica kijken hoe we die verder in kunnen vullen en hoe we daar het niet alleen aan kunnen leggen, ook zorgen dat er water in komt te staan en meer water in komt te staan dan alleen het regenwater wat valt. Maar daar moeten we wel kijken naar de alternatieven die daarvoor zijn en of dat water wat we daar naartoe willen voeren ook wel het juiste water is wat we er naartoe willen voeren en dat dat niet juist de blauwalggroei stimuleert, omdat daar nou eenmaal hoge nutriënten in zitten. U vraagt: hebben wij naar alternatieven gekeken? Bij de oorspronkelijke opzet van de zoetwaterfabriek is gekeken naar de verschillende mogelijkheden om het water verder te kunnen zuiveren. Toen is gebleken dat bijvoorbeeld actief kool niet geschikt was om dat te doen op De Groote Lucht, vooral vanwege het ruimtebeslag en een aantal technische aspecten. Ozon was een veel betere techniek om dat te doen, dachten we toen, en niet alleen wij, maar velen met ons, dat dat de beste techniek was om het te gaan doen. Dus vandaar, er zijn naar alternatieven gekeken,

toen en ook nu nog steeds wordt er naar alternatieven gekeken om dat te kunnen doen. Mijnheer Roeten, kapitaalvernietiging. Ja, we hebben heel veel onderzoek gedaan, we hebben heel veel stappen gezet. We hebben niet gebouwd, maar we hebben wel met name heel veel proeven gedaan en onderzoek kost ook geld, kost tijd. Is dat kapitaalvernietiging? We zijn er wel veel wijzer van geworden, alleen hadden we dat liever op een andere manier gedaan dan op deze manier die kennis vergaren over wat wel en niet kan. De bromaatnorm, risico op voorhand genoeg ingeschat? Ja, we hebben daar heel zorgvuldig naar gekeken. Er was geen bromaatnorm en Delfland heeft al bewust gekozen om de Zwitserse norm te hanteren, zodat we in ieder geval een norm hadden die we konden gebruiken om het geheel te ontwerpen. En lozingen op zee, ja, maar bromaat mag niet geloosd worden, dat is nu duidelijk de norm, één microgram per liter is het maximum wat we mogen lozen en dat is een duidelijke norm die daaruit gekomen is. Dat maakt even niet uit hoe je die loost, maar dat is gewoon wat eruit gaat. We hebben wel naar die emissies gekeken of dat inderdaad op open water misschien wat makkelijker gaat dan op gesloten water, maar juist hier willen we het wel op ons oppervlaktewater doen en nog erger, we willen het naar ons zwemwater toe voeren. Dus ja, dat is nog een extra gedachtegang die we moeten hebben, maar gelukkig hoeven we die op dit moment niet te voeren, die discussie, want er ligt gewoon een hele strakke norm. Zeer zorgwekkende stoffen, daar bestaat eigenlijk in dat je die moet beperken als die wel gemaakt worden, maar we hebben ook die norm, dus dat zijn de twee dingen die parallel lopen aan elkaar. Bromaat is een zeer zorgwekkende stof, dus daar moeten we proberen te minimaliseren in het proces, maar vervolgens hebben ook duidelijke norm van wat het maximum is van wat we mogen lozen. Mijnheer Kiela, ik noemde het net al, we hebben gekeken naar alternatieven. We hebben gekeken naar actief kool, we zijn aan het kijken naar combinaties daarvan. We zijn ook allerlei onderzoeken nog aan het doen, niet alleen wij, maar ook andere waterschappen, want wij zijn echt niet de enigen die tegen dit probleem aanlopen. Iedereen die met deze technieken bezig was loopt tegen dat probleem aan. Er zijn dan ook meer projecten gestaakt en er zijn projecten die wel doorgaan, maar dat is iedere keer ook afhankelijk van de samenstelling van je influent. Want als er geen bromide is, dan heb je ook geen bromaatvorming. De schade door de scopewijziging, ja, we geven dat al aan, hè? We hebben natuurlijk geld uitgegeven, daar zijn we over in gesprek met name met het ministerie om te kijken: wat kunnen we hiermee doen, wie gaat dat geld dat we uitgegeven hebben, onnodig uitgeven hebben zoals nu even lijkt, wie gaat dat betalen? Dat zijn de gesprekken die we voeren met het ministerie en de andere partners in dit kader. Daar hebben we nog geen uitsluitsel van, maar dat hangt er ook heel nauw mee samen van hoe we verder kunnen gaan hiermee. Dus daar wordt naar gekeken en ook naar de eventuele meer- of minderkosten voor het hele project. Ja, droogte, het speelt. Dat was een van de dingen waar we juist het project S.C.H.O.O.N. voor hadden om in de droge tijd water toe te kunnen voegen aan ons oppervlaktewater en dat is ook waarom we zeggen: die doelstellingen die we hadden, die blijven ook gewoon overeind staan. Dan, mevrouw Jans, ja, u vindt het stuk niet helder. Ik ben blij om in ieder geval van een aantal andere leden van deze commissie te horen dat het een helder stuk was en dat het goed begrepen kon worden. Of het nou een scopewijziging is of een aanpassing, ja, dat is een beetje in de woorden, maar wat wij in ieder geval aan hebben willen geven, en daarom denk ik dat het woord scope terecht gebruikt is, dat we zeggen: wij moeten gaan kijken, we kunnen het niet met ozontechniek doen, dus we moeten daar een wijziging, we moeten kijken naar een andere techniek. Dat betekent dat wij naar een scopewijziging gaan van het oorspronkelijke voorstel zoals door u in de VV is goedgekeurd, want die ozontechniek kunnen we gewoon niet toepassen. Dus vandaar dat wij gekozen hebben voor duidelijk om dit een scopewijziging te noemen. Het combineren van De Groote Lucht en S.C.H.O.O.N., daar waarschuwt u voor een daar geeft u eigenlijk van aan: probeer dat niet te doen. Maar ja, we kunnen het niet loskoppelen van elkaar, want we weten in ieder geval dat we op de huidige De Groote Lucht geen zoetwaterfabriek kunnen realiseren. Niet met ozon, maar ook niet met andere technieken, want dat zou echt kapitaalvernietiging zijn als we dat nu zouden toe gaan passen, als dat technisch realiseerbaar zou zijn. Dus dat betekent dat je dit alleen maar mee kan nemen als je naar de te vernieuwen Groote Lucht gaat kijken, of dat dan een nieuwbouw

is of renovatie, maar dan kan je kijken: hoe kan je dat inpassen en wat is er wel en niet mogelijk? Dus ja, die combinatie ligt er nu eenmaal en we kunnen hier pas naar gaan kijken als we weten wat we gaan doen met De Groote Lucht en hoe we dat vervolgens in kunnen gaan vullen. We geven ook heel nadrukkelijk aan voor de waterharmonica dat wij later dit jaar met een voorstel komen waarbij we naar de alternatieven hebben gekeken. Dat is de alternatieven zoals we die misschien ook wel eens eerder al genoemd hebben voor de waterharmonica: gaan we hem in zijn geheel aanleggen, gaan we hem gedeeltelijk aanleggen, gaan we daar wel de waterstaatkundige werken in opnemen of niet? Dat is een belangrijke keuze die we met onze partners hierin moeten maken, want dat is misschien ook nog wel goed om aan te geven: we hebben u daarin meegenomen, maar we hebben ook al onze partners in het project S.C.H.O.O.N. steeds meegenomen. De stad Vlaardingen, het ministerie, Rijkswaterstaat, maar ook zeker de bouwer die erbij betrokken is, die hebben we iedere keer meegenomen in de stappen die we willen zetten en moeten zetten. Mijnheer Van der Ree, u geeft nog aan: is actief kool onze redding? Dat weten we nog niet, dat zullen we heel nadrukkelijk moeten kijken of dat kan, want actief kool heeft niet alleen voordelen, maar er zitten ook heel nadrukkelijk nadelen aan, dus daar moeten we gewoon goed naar kijken hoe dat kan. Mijnheer Verhage, u had een vraag over de financiering, zijn die in gevaar? Ja, we hebben een aantal van de gelden gekregen, een aantal van de gelden hebben we nog niet gekregen, die gaan we pas krijgen als het of gerealiseerd is, of de bouw begonnen is, maar daar zijn wij over dus met al die partners in gesprek: wat gaan we wel doen, zeker als we naar zo'n waterharmonica kijken – die voor honderd procent door anderen gefinancierd wordt, wij gaan hem alleen maar aanleggen – dat we daar wel over in gesprek zijn met hen: wat kunnen we daar wel en niet mee doen, en hoe willen we dat dan gaan realiseren?. Het treinkaartje van mijnheer Simon laat ik graag voor zijn rekening. En mijnheer Van der Burg, heel duidelijk, u legt nog even de link naar de collectieve zuivering. Daar zitten deadlines aan, die deadline is 1 januari 2024 en daar zijn we ook dus druk mee aan het werk en aan het kijken wat kan en wat niet kan. Dus die onderzoeken lopen, daar kijken we naar de mogelijkheden, daar kijken we ook: wat kan wel en niet? Uw opmerking dat wij achterlopen met zuiveringstechnologieën laat ik eventjes aan u, want wij kijken ook voor De Groote Lucht, maar ook bij het verwijderen van medicijnresten echt de hele wereld rond om te kijken: welke technieken kunnen we toepassen, wat is mogelijk en wat is realiseerbaar? De waterharmonica, u geeft aan: ga die alsjeblieft realiseren. Nou, dat is ook precies wat we eigenlijk opschrijven: daar willen we juist naar kijken om daar in ieder geval delen van te realiseren en misschien wel helemaal te realiseren, maar dat is niet onze keuze, dat is de keuze van de mensen die hem financieren en die hem betalen. Maar dan moeten we wel kijken ook hoe er water in komt, dus dat is eventjes naar die alternatieven waar we naar aan het kijken zijn. En als er water in komt, moet het wel bijdragen aan uiteindelijk de verbetering van de waterkwaliteit in de omgeving, want als die daardoor verslechtert, dan hebben we de verkeerde stap gezet met elkaar. Maar we willen wel graag doorpakken, dus vandaar dat we ook zeggen: daar komen we in het najaar 2022 bij u op terug. Dan, mijnheer De Klerk, u bent erg ontevreden met het stuk wat voorligt, dat mag duidelijk zijn. Ik heb een aantal antwoorden denk ik al over gegeven. U geeft aan: het lijkt wel of wij het over de schutting gooien. Nou, ik denk dat wij ieder heel zorgvuldig hebben meegenomen in die besluitvorming en het is ook dat we echt eventjes pas op de plaats moeten maken op dit moment voor de uitwerking van S.C.H.O.O.N., omdat het op dit moment gewoon geen opportune mogelijkheid is om dat uit te werken voor de huidige Groote Lucht in de huidige situatie. Dus vandaar dat we hem echt even willen pauzeren en mee willen nemen zodra we dat besluit over De Groote Lucht hebben genomen en dan gaan kijken hoe we dat in kunnen passen in, nogmaals, of de gerenoveerde Groote Lucht, of in de nieuw te bouwen Groote Lucht. Schrappen daarvan is dus nog niet aan de orde.

De heer De Klerk: Voorzitter?

De voorzitter: Ter interruptie, de heer De Klerk.

De heer De Klerk: Dank u wel. Dat gedeelte snap ik, dat u het meeneemt bij de ontwerpfase, maar daarom dus ook mijn vraag, want ik neem aan dat u ook wel een inschatting kunt maken, of in ieder geval een idee heeft welke gevolgen dat heeft voor de planning. Ik bedoel, u geeft aan: we gaan het meenemen in het ontwerp. Maar het is niet een klein iets wat wordt meegenomen, we zijn natuurlijk wel benieuwd: welke invloed heeft het dan op de realisatie van De Groote Lucht, die al vertraging heeft opgelopen? Als er ook nog eens een keer zoiets groots als dit aan wordt gekoppeld, lijkt mij dat toch echt dat dat gevolgen gaat hebben voor de realisatie van De Groote Lucht.

De voorzitter: Het woord is weer aan de heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog niet genoemd dat De Groote Lucht vertraging heeft opgelopen. Ik heb gezegd dat de besluitvorming in het begin wat trager loopt, maar we hebben nog steeds dezelfde planning staan: in 2028 moet er of een gerenoveerde, of een nieuwe De Groote Lucht staan. Op dit moment, als we het nu meenemen bij het ontwerp, kan dat gewoon meelopen in het hele ontwerp van De Groote Lucht. Dat is misschien de positieve kant ervan, doordat we juist deze twee dingen nu kunnen combineren met elkaar, dus er zitten niet als een gevolg van de zoetwaterfabriek of de extra zuiveringstap een vertraging op De Groote Lucht. Het is wel een besluit wat we met elkaar zullen moeten nemen wat we willen gaan doen en wat de implicaties daarvan zijn, en dan met name de kostenimplicaties. Want uiteindelijk kost het zuiveren van afvalwater, meer zuiveren dan dat we nu doen, gewoon extra geld, dus die stap moet er zonder meer in zitten. En SMART en afrekenbaar, ja, dat willen we heel graag, maar vandaar dat we nu echt even zeggen: we moeten stappen op de plaats maken, want we moeten echt dit mee gaan nemen bij een vervolgstap die we gaan zetten en nu niet verder gaan met het ontwerpen ervan, want dat heeft voor de huidige De Groote Lucht op de huidige situatie en huidige moment geen nut. Voor zover even mijn beantwoording, voorzitter.

De heer De Klerk: Voorzitter, als ik daarop nog een interruptie mag plegen?

De voorzitter: Ja, ten tweeden male, de heer De Klerk.

De heer De Klerk: Ook hier, welke tijdstermijn kunnen wij daarbij verwachten? Want ik kan me voorstellen, u geeft aan realisatie 2028. Als ik dit zo hoor, zou je het ook kunnen opvatten: we krijgen dat ergens in de loop van 2027 een keer te horen. Nou snap ik dat dat niet gaat gebeuren, maar moeten we dan denken dat het nog deze bestuursperiode komt, of komt dat dan voor wellicht de VV die na ons komt, welk idee moet ik daarbij hebben?

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Dank u wel, voorzitter. Ik ga daar nog op dit moment geen harde termijn aan zetten. We zijn nu aan de besluitvorming voor De Groote Lucht bezig om uiteindelijk, hopen we in juli een besluit te nemen: gaan we renoveren of gaan we nieuwbouwen? Dan gaan we heel duidelijk specificeren en gaan we werken aan een voorlopig ontwerp voor De Groote Lucht en daar wordt dit in meegenomen en daar zal die besluitvorming over zijn. Ik denk dat die besluitvorming, ik hoop dat die besluitvorming volgend jaar plaats gaat vinden, maar dan kijk ik ook even naar mijn buurman, die misschien wat meer van het schema weet.

De heer Bongaards: Dat klopt dat we na het besluit nieuwbouw of renovatie kunnen we natuurlijk het ontwerp verder uitwerken. Daarin kunnen we dit meenemen en dan ligt het eraan welke keuze we met elkaar maken over: hoe gaan we het aanbesteden, hoeveel ontwerp je en hoeveel zet je daarvan op de markt?

Afhankelijk van die planning en die afspraken die we met elkaar maken kunnen we dan de definitieve planning maken. Maar 2027 zijn we te laat, dan moet die er al nagenoeg staan.

De voorzitter: Dank voor deze aanvulling. Heer Egas, was u gereed met de beantwoording?

De heer Egas: Ja, ik was zover klaar, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even peilend rond. Het is ongeveer tien voor negen, is er behoefte aan een korte verpozing, een korte sanitaire stop? Ik kijk even, als er iemand wel ... Nee, ik zie dat de commissie gewoon door wil pakken, ook prima. Dan geef ik het woord voor de tweede ronde wederom aan de commissie en dan ga ik weer linksom. De heer Van den Berg van Ongebouwd, u heeft het woord.

De heer Van den Berg: Voorzitter, ik wil enkel een compliment maken aan de portefeuillehouder voor de uitgebreide toelichting en de beantwoording. Dankjewel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Boxmeer, Natuurterreinen.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb drie punten. Allereerst wil ik in het bijzonder de AWP en de VVD bedanken voor hun reflectie over de teksten rondom het besluit. Zo had ik er niet naar gekeken, maar ik ondersteun jullie betoog om het niet als een scopewijziging neer te zetten. Dat is één. Twee, leidde dat betoog overigens wel tot een gevoel dat ik me moest gaan verantwoorden naar de heer De Klerk, want ik had gezegd: het was een duidelijk stuk. Dat betekent dat wij een verschil van interpretatie hebben. Ik zag dit als een document waarmee een start wordt aangegeven van het onderzoeken van de verschillende mogelijkheden en ik heb het idee dat u dat meer inzicht al had willen hebben. Waar we elkaar wel in vinden zijn dan de termijnen die we met elkaar afspreken. De punten van onderzoek, die zouden dan moeten leiden tot dat meer inzicht, dus ik zou willen vragen of dan de vraag die er net gesteld is door de heer De Klerk dan neergezet kan worden: wanneer zijn de onderzoeken gereed, zodat we meer inzicht hebben in de keuzes die we moeten maken? Mijn derde punt is, ik heb toch maar even de presentatie uit 2018 erbij gepakt, daar waren drie alternatieven waarbij de beste score was membraantechniek en die heb ik niet gehoord. Als we nu zouden kijken naar de multicriteria-analyse, dat was slide numero 19, zou dat dan alsnog een betere oplossing zijn nu het ozon/zandpakket, zal ik maar zeggen, van de kar af gevallen is? Daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, heldere vragen. Ik kijk even verder. Het hoeft niet, hè, het mag wel. De heer Hekman van het CDA.

De heer Hekman: Ik zat wel even te twijfelen, dat zag u goed. Alvast een voorschot nemend, ik denk dat dit zeker een bespreekpunt nog wordt later, maar ik ben wel geïnteresseerd in welke alternatieven er dan toch ook nog wel zijn. Dan sluit ik eigenlijk aan bij mijn buurman, want het is wel heel vervelend dat dit gebeurt, teleurstelling, dat delen we met elkaar, maar ik zie eigenlijk nog iets te weinig over: welke kant gaan we nou op om toch nog wat te proberen? Dus ik had daar meer van in dit besluit ook willen zien. Alvast bedankt.

De voorzitter: Dank u wel voor deze vragen. De heer Roeten, ChristenUnie-SGP.

De heer Roeten: Voorzitter, dank u wel. Het levert aardig wat stof op binnen de commissie om dit stuk te bespreken. Ik begrijp uit de woorden van de heer Egas dat het ministerie heeft gestimuleerd om dit in gang te zetten. Begrijp ik het goed dat ook richting het ministerie dan wordt onderzocht of kostenverhaal van de kapitaalvernietiging toen net, hoe u dat net benoemt en verwoordt, zeg maar. Dus begrijp ik het goed dat dat

in ieder geval in gang gezet wordt richting het ministerie? Ik zou daar sterk de focus op willen leggen om toch dat kostenverhaal goed in de steigers te zetten en daarmee aan de slag te gaan. Mogelijk kan ook de Unie van Waterschappen hierin ondersteunen, denk ik. Die hebben meerdere waterharmonica's begeleid in dit land. Ik heb het net even opgezocht, er zijn er denk ik wel een stuk of tien gerealiseerd volgens mij, zo links en rechts, ook voorbeelden dat de stekker eruit is getrokken op een bepaald moment. Ja, dus wij vinden het toch als fractie belangrijk dat er stevig ingezet wordt op de kostenverhaalmogelijkheden en we zouden bijna vragen om een toezegging daarin dat het ook gedaan wordt, maar ik heb hem al min of meer tussen de regels door gehoord. Een vraag die bij mij oppopte, al naargelang de collega's hierop gereflecteerd hebben, is er in ieder geval één: zijn de geldschietters die het geld hebben voorgeschoten, of willen gaan voorschieten, of in ieder geval mee willen betalen aan de honderd procent financiering van dit verhaal, zijn die akkoord met wat we hier aan het doen zijn? Ik lees in de stukken dat die stap nog gezet zou moeten worden en dat is wel een risico, denken wij. De heer Egas ging ook nog even in op de bromaatnorm voor het lozen op de zee of de Nieuwe Waterweg, noem ik het maar even, dat zijn dan de buitenwateren, noem ik het maar even. Begrijp ik het goed dat we daarin voldoen aan de bromaatnorm die geldt? Dat was even mijn verhaal. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u voor deze vragen. Ik kijk nog even verder en de heer Kiela van de Partij van de Arbeid vraagt het woord.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Ik dank de hoogheerraad voor zijn uitgebreide beantwoording. Ik sluit me aan bij die zoektocht naar de alternatieven. Het strekt nu het besluit vooral tot het on hold zetten, maar welke visie hebben wij, hoe kunnen we verdergaan, welke kansen zijn er nog? Dat zijn allemaal vragen die zich nu bij mij voordoen, dus in die zin lijkt het me ook nuttig om het ook in de VV te willen bespreken.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Ik kijk even verder. Mevrouw Jans van de AWP.

Mevrouw Jans: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook, hoogheerraad Egas, voor het beantwoorden van de vragen en de reactie. Wat ik proef is waar mensen behoefte aan hebben is aan concreetheid. Het zou fijn zijn als hier een tijdspad aan toegevoegd zou kunnen worden: dan hebben we dit, dan hebben we dat. Zodat we het hele verloop kunnen volgen, vooral ook de stappen die genomen worden nadat het besluit over renovatie dan wel nieuwbouw van De Groote Lucht genomen is. Misschien zijn onze opmerkingen in eerste termijn over het loskoppelen van Groote Lucht en S.C.H.O.O.N. hebben die een andere indruk gewekt dan bedoeld. Wij begrijpen heel goed dat De Groote Lucht nodig is om de doelstellingen van S.C.H.O.O.N. te realiseren, dat dat ook de geëigende plek is. Alleen, wij willen de besluitvorming van elkaar loskoppelen, juist om te voorkomen dat het een het ander beïnvloedt. Er werd de opmerking gemaakt over de Krabbeplas, kunnen we die niet met oppervlaktewater gaan doorspoelen als alternatief? Onze fractie heeft schriftelijke vragen gesteld over project S.C.H.O.O.N. en daarin is dat onderdeel ook opgenomen en daar is zelfs een concreet voorstel voor de Scheur gedaan, dus wij wachten met belangstelling op de beantwoording van die vragen. Tenminste, als we die nog niet gekregen hebben. Ik heb vanmiddag gezocht en ik heb het niet kunnen vinden. Als die vragen al beantwoord zijn, dan hoor ik dat zo meteen graag. Het is heel goed te begrijpen dat deze besluiten nu voorgelegd worden, juist om duidelijkheid te geven over: gaan we die doelstellingen van S.C.H.O.O.N. halen, of niet? Dus dat snappen wij heel goed. Alleen, wij zien dat wel graag in een context, dus we zouden wellicht na de zomer graag een schets zien: hier staan we wat betreft het project S.C.H.O.O.N. en dit zijn de vervolgstappen die we nemen. Zodat we toch nog even dat totaaloverzicht krijgen en dan zou het prachtig zijn als dat dan ook een financiële paragraaf zou bevatten met: wat betekenen deze stappen voor onze partners? En eigenlijk, misschien is het zelfs zo dat de VV pas een besluit kan nemen nadat ze kennis heeft: wat betekent dit besluit voor onze partners? Want anders nemen wij een besluit waarvan wij de financiële consequenties

niet kennen, maar daar hoor ik graag uw reactie op. Tot zover, dank u wel. En natuurlijk, wij zien dit wel graag als een bespreekstuk in de VV.

De voorzitter: Dank u wel voor deze nadere vragen. Dan kijk ik even verder naar de heer Van der Ree van 50PLUS.

De heer Van der Ree: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de uitgebreide beantwoording van de vragen. Wij zien met zeer grote belangstelling uit naar de alternatieven die worden uitgezocht. Dat is het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Verhage op dit moment geen inbreng. De heer ... Partij voor de Dieren, de heer Simon, u heeft het woord.

De heer Simon: Dank u wel, voorzitter. Ik zat even terug naar mijn teksten te kijken en ik had met grote koeienletters erop geschreven dat dit helaas de enige optie is en dat komt door bromaat. Wij zijn gewoon in de knel gekomen door de bromaatnorm en dat is gewoon zo ... De meeste mensen hebben het al gezegd, het is super teleurstellend, maar het is niet anders. Wij moeten gewoon kijken naar een heel nieuw, scope-achtige wijziging, hoe je dat ook wil noemen, om onze doelstelling te realiseren. Onze fractie heeft het goed bekeken en zien dat dit ook gewoon het enige juiste besluit is om te nemen op dit moment. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. De heer Van der Burg van Water Natuurlijk, u heeft het woord.

De heer Van der Burg: Voorzitter, dankjewel. Dank voor de uitgebreide beantwoording van het college, de hoogheemraad. Uiteraard, ik heb een vraag. Er wordt wel de splitsing gemaakt tussen of ozon, of actief kool. We hebben indertijd voor ozon gekozen. Is het pad nu goed in beeld dat we de combinatie bekijken? Want in den lande wordt ozon gecombineerd met actief kool, dat gebeurt zelfs op tuinbouwbedrijven. Dus het is niet of het een of het ander, maar de combinatie maakt wat veelal toegepast wordt. Die vraag stel ik in relatie tot die deadline van 1 januari op collectieve zuiveringen, dus laten we ons daartoe beperken, dus misschien kunt u daar al wat over zeggen. De andere technologieën waar net over gesproken is, met dank aan alle collega's die die vragen gesteld hebben, die zijn we natuurlijk graag tegemoet, want daar zijn we heel erg in geïnteresseerd welke nieuwe technologie voor ons effectief kan zijn om de andere, de totale microverontreinigingen zo efficiënt mogelijk te reinigen. Ik heb nog één vraag over de waterharmonica. Ik heb begrepen ook vanuit mijn collega dat het in het verleden wel besproken is in relatie tot het dode water levend maken, zeg maar, dus vanuit de effluenttechnologie. Die begrijp ik, maar ik probeer ook te luisteren naar wat de collega's zeggen ook in relatie tot Vlaardingen – het CDA, mijnheer Hekman, en ook AWP – zo van: is er goed gekeken naar het functioneren van die waterharmonica als helofytenfilter? Ik neem aan dat binnen de organisatie ook de nodige kennis over helofytenfilters er zijn, maar het is wel bekend dat helofytenfilters, dan gaat het niet over het levend maken van dood water, maar vooral ook in reinigende zin vanuit de oppervlaktewaterdiscussie dit gebied een goede functie zou kunnen zijn om snel misschien een alternatief of een mogelijkheid voor de Krabbepas c.q. Vlaardingen te bieden. Dus dat is mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. De heer De Klerk van de VVD.

De heer De Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de hoogheemraad voor de uitgebreide beantwoording. Ook dank voor de reacties vanuit de collega's. Ik heb de informatie gehoord, ik heb ook veel informatie gehoord die voor mijn gevoel toch eigenlijk wel in het stuk had moeten staan. Er waren nog een paar vragen uit mijn inbreng die nog niet helemaal beantwoord zijn. Dat ging met name over het deel financiën, over zaken als restwaarde, in hoeverre dingen nog her te gebruiken zijn en of er nog een risico is dat wij geld eventueel

terug moeten geven, omdat wij nu stoppen met dit project. Daar hoor ik nog graag wel wat antwoord op. Eerlijk gezegd, ik heb nu, ook gezien de beantwoording en de informatie die nu is gedeeld, wel wat meer comfort gekregen, maar ik ben wel benieuwd hoe de hoogheemraad de breed gedeelde wens van de commissie om meer informatie te krijgen over eigenlijk voor, tijdens en na het vervolg van dit besluit, hoe hij daar denkt mee om te gaan. Ik denk dat een toezegging met betrekking tot het informeren van de commissie en van de VV na de komende VV en voor de komende VV wel op zijn plaats is, aangezien er volgens mij veel collega's willen weten hoe we nou eigenlijk tot dit besluit zijn gekomen, welke alternatieven er zijn, maar ook hoe we dit verder gaan meenemen in de verdere besluitvorming en de verdere ontwerpen. Dus ik ben wel benieuwd hoe de hoogheemraad dat ziet. Tot slot, nog steeds wel een verzoek. Het lijkt mij toch wel logisch om echt punt 4 aan te passen, want de VV gaat geen onderzoek doen. De VV kan hoogstens onderzoeken tot zich nemen, lezen en daar een oordeel over vellen, of puur zich laten informeren, maar wij gaan neem ik aan ... Misschien zijn er collega's die dit wel heel graag willen doen, maar ik ga het onderzoek niet doen, dus dat is misschien nog wel een suggestie om mee te nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor deze inbreng. Veel vragen, veel vragen om extra informatie. Een aantal partijen hebben ook al aangegeven dat ze het graag door willen geleiden ter bespreking nog in de VV. Ik heb ook een aantal verzoeken tot aanpassing of aanvulling van het stuk gehoord en een enkele vraag voor een toezegging. Dus het is aan de heer Egas om deze commissie naar voldoening te bedienen. U heeft het woord.

De heer Egas: Dank u wel voorzitter. Ik ben blij dat u erbij lacht.

De voorzitter: Het was een bemoedigende lach.

De heer Egas: O, dank u wel, dank u wel. Kijk, als we naar de termijnen van onderzoek gaan kijken en de bewoording, of het nou wel of geen scopewijziging is, dat vind ik een lastige. We hebben zorgvuldig voor deze bewoording gekozen, maar ik ben natuurlijk altijd bereid om die kreet aan te passen, om er een andere bewoording aan te hangen. Maar waar het om gaat, en dat is de kern van de boodschap die we willen geven en ik hoop dat die duidelijk is overgekomen: er lag een voorstel in februari 2019 bij de VV om een zoetwaterfabriek en een waterharmonica te gaan realiseren. Dat voorstel kunnen wij niet uitvoeren en daarom hebben wij dit voorstel bij u neergelegd om eigenlijk gewoon opnieuw te gaan kijken hoe we de doelstellingen die we onderschrijven met elkaar wel kunnen realiseren. Dat is duidelijk het voorstel wat er ligt. Wij geven er een onderbouwing aan, maar dat is het uiteindelijke voorstel. Daar hebben we ook bij gezegd: daar moeten we een aantal stappen voor gaan zetten en die willen gaan doen parallel met de besluitvorming over De Groote Lucht. Ik ben het met mevrouw Jans eens dat we die besluitvorming los van elkaar moeten zien, want of u nu nieuwbouw of gaan renoveren, dat is een losse keuze die staat en die moeten we niet combineren hiermee hoe we die zoetwaterfabriek gaan realiseren, maar het hangt wel heel nauw samen met elkaar wat kan en wat niet kan. Dus ik wil daar best een termijn aan hangen, een stappenplan aan hangen hoe wij tot die besluitvorming willen komen en wanneer dat we denken. Voorlopig is het dat we een voorlopig ontwerp gaan maken in 2023 voor De Groote Lucht en dan kunnen we dit plan dus ook daarin meenemen. Dat betekent nog niet dat we de besluitvorming op dat moment er ook gelijk in meegenomen hebben als we dit besluit nemen in juli dit jaar of we gaan renoveren of nieuw gaan bouwen. Dus we gaan kijken naar de alternatieven ...

De heer Van Boxmeer: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Wie vraagt het woord? De heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ik had al veel eerder moeten interrumpen, maar ik dacht: het kon nog.

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Van Boxmeer: U zegt over de scopewijziging. Volgens mij is de doelstelling nog steeds dat we onderzoeken of we S.C.H.O.O.N. op een andere manier kunnen uitvoeren. Dan is het woord scopewijziging volgens mij niet aan de orde, dus ik zou toch willen pleiten dat we scopewijziging weglaten, dat het streven van ons nog steeds blijft om S.C.H.O.O.N. te realiseren en dat we gaan onderzoeken op welke wijze we dat kunnen realiseren. Dan zegt u: alsof het woorden zijn. Ik denk ook dat in de communicatie naar de omgeving, eigenlijk de woorden die mevrouw Jans en de heer De Klerk hebben gezegd, de reden zijn waarom we dat wel zouden moeten wijzigen.

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Nee, ik neem dat graag ter harte en we zullen die omschrijving aan gaan passen.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel.

De heer Egas: Ik denk dat de strekking, zoals ik dat ook in mijn betoog aangeef, hetzelfde is als wat u zegt. We willen echt de boel aan gaan passen, maar we willen niet van de doelstellingen af. Dat is wat de heer Van der Burg ook heel nadrukkelijk aangaf in de eerste termijn: die doelstellingen staan er en die blijven voorlopig ook gewoon zo staan en die gaan we proberen te realiseren met elkaar. We hebben gekeken naar alternatieven en in het oorspronkelijke plan wat u aangeeft hebben we ook naar membraantechnieken gekeken. Dat is een hele mooie techniek, maar wel een hele kostbare techniek. Dus het is toentertijd niet alleen gekeken van wat is technisch mogelijk, maar wat is financieel ook haalbaar en mogelijk? Dus al die technieken, die lopen gewoon ook weer mee naar de toekomst toe. Het kostenverhaal aan de slag gaan. Ja, het staat al in het stuk, hè? We zijn er al mee aan de slag. We hoeven er niet mee aan de slag te gaan, we zijn in gesprek met de geldschieters, als ik ze zo mag noemen, maar in ieder geval met de overheden: jongens, in welke situatie zitten we nu met elkaar en hoe gaan we hier uitkomen met elkaar? Want het is niet alleen dat er kosten gemaakt zijn die we graag vergoed willen zien, maar we kunnen ook op dit moment niet garanderen tegen welke kosten we S.C.H.O.O.N. gaan realiseren. Dus dat zal ook een gesprek zijn wat we aan moeten gaan met bijvoorbeeld het ministerie, maar er zijn meer partijen bij betrokken. U geeft aan: mogen we dan wel bromaat lozen op zee? Dat is voor dit project niet im Frage, want hier gaan we lozen op binnenwater. Dus om het helemaal moeilijk te maken, daar zijn we zelf het bevoegd gezag voor. Maar dan is meer de vraag: wil je bromaat en wil je een zeer zorgwekkende stof lozen op een zwemplas? Mijnheer Kiela, welke visie hebben wij op alternatieven en hoe gaan we daarmee om? Wij kijken op dit moment niet alleen als Delfland zelf, maar samen met alle partners die we daarbij kunnen vinden: welke alternatieven zijn er en hoe zouden we dat kunnen doen? Vandaar dat we hem ook graag mee willen nemen in die verkenning, of in die uitwerking van de plannen voor De Groote Lucht. Concreetheid, mevrouw Jans, in het tijdpad is voor een aantal stappen heel lastig aan te geven. Maar in ieder geval, we nemen hem mee in dat voorlopig ontwerp wat voor 2023 staat en in 2022 komen we al terug op de alternatieven die er zijn voor de waterharmonica. Ik denk dat we op die manier best een concreet tijdpad al aangeven. Mijnheer Van der Ree vraagt ook om de alternatieven, daar heb ik net al wat over gezegd. Mijnheer Van der Burg, u geeft nog even aan de combinatie van actief kool en ozon. Daar kijken we naar, maar we kijken bijvoorbeeld ook heel goed nu naar: wat zijn al de effecten van onze zuivering zelf, wat verwijdert die aan medicijnresten of gewasbeschermingsmiddelen al uit het influent? Daar spelen nieuwe technieken gewoon mee. De waterharmonica, we hebben het al aangegeven, we kijken daarnaar: hoe kunnen we daar water naartoe krijgen? Maar ook dat heeft weer een financiële consequentie

om water naar die waterharmonica te krijgen uit een van onze binnenwateren. Dus ook die alternatieven moeten we goed meenemen in het gesprek met onze partners. Mijnheer De Klerk, de restwaarde. We hebben nog niet geïnvesteerd, we hebben met name het geld uitgeven aan allerlei onderzoeken en plannen die we hebben moeten doen en dat is natuurlijk moeilijk om daar een restwaarde aan te geven. Het kan, want het is wel een hele hoop kennis die wij opgedaan hebben en niet alleen wij, maar die stellen we graag beschikbaar aan onze collega's en partners. Het geld teruggeven, ja, het is de discussie die we op dit moment voeren met het ministerie: jullie hebben geld gegeven, daar hangt ook een termijn aan vast dat een en ander gerealiseerd moet worden. Dus dat zijn de gesprekken die we duidelijk voeren op dit moment met het ministerie, maar daar komt ook iedere keer terug: wanneer ga je dan wel wat realiseren, en wat kan je dan gaan realiseren, en hoe ga je dat dan realiseren? Dus het is echt nog een traject waar we in zitten met elkaar. En u sug...

De heer De Klerk: Voorzitter?

De voorzitter: De heer De Klerk.

De heer De Klerk: Nog een aanvullende vraag. Er staat ook in het stuk bijvoorbeeld dat we geld hebben gekregen van het havenbedrijf. Dat is ook geen risico dat we het geld bijvoorbeeld moeten teruggeven of wat dan ook?

De heer Egas: Volgens mij hebben we het geld van het havenbedrijf nog niet gekregen. Dat is wel toegezegd, maar dat hebben we nog niet gekregen. Dat krijgen we als het gerealiseerd is.

De heer De Klerk: Nee, in het besluit staat dat de door het havenbedrijf betaalde compensatie voor het verdiepen, dus dat impliceert dat het al betaald is.

De heer Egas: Dan moet ik daar even naar kijken. Dan ga ik even naar die formulering kijken, mijnheer De Klerk. En u vraagt eventjes of wij nog even naar die besluiten willen kijken. Ik zou het heel graag willen dat u dat onderzoek voor ons gaat doen als organisatie zijnde, maar neemt u van mij aan dat wij dat onderzoek als Delfland gaan doen, dus het besluit zullen we daarop aanpassen.

De heer Simon: Dus het wordt gewoon een hamerstuk.

De voorzitter: Nou ... Dank u wel voor deze inbreng in deze ronde. Ik neem even weer mijn rol als voorzitter terug, mijnheer Simon. Ik heb goed geluisterd, we hebben een duiding van het tijdspad gekregen wat het vervolg is. Dat is geen totaalschema, maar wel een duiding van het tijdspad, volgens mij. En u heeft een toezegging gedaan om de benoeming van het stuk en hier en daar ook wat artikelen van het besluit aan te passen. Dat gaan wij tegemoetzien in het vernieuwd stuk in de VV. Ik stel eigenlijk vast dat wij dit stuk dan doorgeleiden naar de VV voor nadere bespreking en ik wil u dan vooral ook uitnodigen om dan naar de restpunten te kijken en niet opnieuw naar de beschouwing te doen. Heeft iemand van u op dit voorstel een bemerking of een opmerking? Nee, dat is niet zo, dus dan geleiden we door ter bespreking naar de VV en dat zal een klein aangepast stuk worden. Mijnheer Roeten, u heeft nog een inbreng?

De heer Roeten: Ik wil mijnheer Egas bedanken voor de beantwoording. Ik heb misschien één antwoord gemist, dus ik kijk even naar mezelf, maar ik vroeg even of de geldschieters, zoals dat benoemd is door mij, of die akkoord zijn met deze wijziging in de scope, om het maar even zo te zeggen.

De voorzitter: Dat is eigenlijk bijna een derde ronde, maar wellicht dat een heel kort antwoord volstaat, dan hebben we dit alvast uit de lucht.

De heer Egas: Ik weet niet of ze akkoord zijn, maar ze hebben in ieder geval begrip voor de situatie waarin we zitten en welke stappen we moeten zetten. Dus ik heb niet om een akkoord gevraagd, maar wij zullen met elkaar die stappen moeten zetten en zij zullen dadelijk wel een akkoord moeten geven als er een wijziging komt op de financiering.

De voorzitter: Nou, dat is alvast één vraag minder bij de VV. Dan stellen we dit voor en dan zien we het stuk terugkomen bij de VV. Dan kijk ik verder naar onze agenda, het stuk is daarmee afgesloten.

04.H Hamerstukken

De voorzitter: Wij hadden geen hamerstukken deze keer, dus dat schiet heel erg op.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Maar ik weet wel dat er een inbreng was voor de rondvraag. Ik kijk toch even heel netjes van links naar rechts. De heer Van den Berg, u heeft het woord.

De heer Van den Berg: Dankjewel, voorzitter. Ik was nieuw in deze commissie en als ik zie hoe onze voorzitter deze commissie probeert in goede banen te leiden, dat vind ik een complimentje waard. Ik heb het in een andere commissie wel anders meegemaakt. Dankjewel.

De voorzitter: Nou, daar word ik stil van, ja. Laten we toch maar doorgaan met de ronde. Wie mag ik het woord geven? De heer Roeten, u heeft het woord.

De heer Roeten: Dank u wel, voorzitter. Onze fractie is nauw betrokken bij het project rond de renovatie van de Zwethsluis in Berkel en Rodenrijs en daar gaan onze vragen over. We zijn benieuwd hoe dit project loopt. Het is een rijksmonument, dus het is een rijk bezit, zou je zeggen, voor Delfland. Tenminste, zo zou je het kunnen bekijken. Dus we vroegen ons af: we zijn benieuwd naar de voortgang – zo staat het hier en dat is heel mooi – rondom dit prachtige project, kan daar wat van gezegd worden? Dat is de eerste vraag en ik heb er nog drie, maar misschien ...

De voorzitter: Er was maar één rondvraag, dus ...

De heer Roeten: O, dan maak ik hem even af, dank u wel.

De voorzitter: Dat is echt aan u om de rondvraag nu te stellen.

De heer Roeten: Wat ik net zei, we zijn in een soort, wat is het, een soort werkclubje/-groepje rondom dit project en dat doen we samen met de fractie Ongebouwd en samen met de Historische Vereniging Berkel & Rodenrijs. Daar hebben we af en toe overleg mee en vandaar dat het toch wel bij ons een belangrijk project is. Door onze fractie is ook wat actie ondernomen, we hebben gekeken: in hoeverre is het mogelijk om bijvoorbeeld subsidie te krijgen op dit project? We hebben contact gehad met de provincie daarover en met andere instanties en als we het goed inschatten, dan is er een mogelijkheid tot 75 procent subsidie als je de renovatie goed vormgeeft en ook goedkeuring hebt van de RCE. De vraag is even: is dat bekend bij Delfland? De volgende vraag is even ... Het is meer een opmerking eigenlijk. Stichting Historische Sluizen en Stuwen

Nederland is onlangs bij de sluis geweest en heeft daar een soort van inspectierapportje van geschreven. Dat inspectierapportje is opgesteld door de heer Jan Arends, dat is een landelijk erkend neutraal deskundige, zullen we maar zeggen, op dit gebied van historische sluizen en stuwen. Die heeft daar een rapportje opgesteld en we zouden het mooi vinden dat dat document betrokken zou worden bij de volgende fases van dit project. Dat waren de vragen even, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Laten we dan nu maar even de betrokken hoogheemraad Ouwendijk in de gelegenheid stellen om beknopt procesmatig dan wel inhoudelijk nu een antwoord te geven. U heeft het woord, de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik realiseer me dat ik voor de borrel sta, dus ik zal het ook beknopt houden.

De voorzitter: Dat was niet de intentie, het is en blijft een rondvraag. Dus het is niet een ...

De heer Ouwendijk: Ja, nee, de eerste vraag van de heer Roeten is duidelijk: wat is de status? Of het nou januari geweest is of in december, dat heb ik niet scherp meer, toen zijn we uit elkaar gegaan in deze commissie met de toezegging van het college dat wij in het derde kwartaal terug zouden komen met een uitwerking van twee van de vijf voorgelegde varianten, namelijk de variant één en vijf. We zitten midden in het tweede kwartaal, mijnheer Roeten, dus het gaat nog even wat dat betreft niet komen, maar die afspraak om dat in het derde kwartaal te doen, die staat. De voortgang daarvan is dat eraan gewerkt wordt. Met betrekking tot die andere vragen, dat is natuurlijk wel een beetje ingewikkeld. Kijk, wij pakken dat vanuit de organisatie aan en de deskundigheid en de bronnen die daarvoor nodig zijn, die weten we natuurlijk ook van de kant van de organisatie aan te boren. Wel is het zo dat als er natuurlijk van de kant van derden informatie aangeleverd kan worden, dan houden we ons wat dat betreft natuurlijk wel aanbevolen, want we zijn niet blind wat dat betreft voor de buitenwereld. Maar u kunt er wat mij betreft ook wel van uitgaan dat we op zelfstandige wijze ook aan die benodigde informatie voor die restauratie kunnen komen. Ik denk dat, mijnheer de voorzitter, ik mijn antwoord hiertoe beperk en voor zover er nog overige technische vragen zijn, dan nodig ik de heer Roeten toch uit om die dan schriftelijk te stellen, want dan kunnen we daar alsnog op reageren.

De voorzitter: Dank u wel. Wellicht dat dan ook de borrel toch nog even gelegenheid geeft tot gedachtewisseling. Ik kijk voorts rond voor de rondvraag. De heer Faber, u heeft het woord.

De heer Faber: Voorzitter, dank u wel. In tegenstelling tot mijnheer Van den Berg was ik inderdaad helemaal nieuw hier voor het eerst bij de AWP ... Of, bij het hoogheemraadschap, sorry, niet bij de AWP. Ik vond het buitengewoon interessant en het heel goed gaan en mooi gaan, de vergadering. Dus ik kijk uit naar de volgende vergaderingen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, daar zien wij ook naar uit. Dan kijk ik nog even verder. De heer Van der Ree.

De heer Van der Ree: Voorzitter, wij zijn uitgenodigd voor een bestuursdag in Bunnik op 3 juni. Daar worden drie excursies aan verbonden en die zijn denk ik voor ons ontzettend interessant. Respectievelijk gaat het over dijkversterking, bodemdaling en de rioolwaterzuivering waarnaar een excursie gaat. Is het niet van belang dat we daar met heel veel mensen heen gaan en dan ook de excursies onderling verdelen?

De voorzitter: Dat is bijna een retorische vraag, maar ik leg dit graag terug naar alle leden van de commissie, wij gaan het niet officieel regelen. Ik kijk even verder wie nog hier het woord vraagt. Nee? Dan is het aan mij

om de vergadering te sluiten, maar ik wil toch nog even heel kort reageren. Dank u voor de complimenten, maar een voorzitterschap, dat doe je niet alleen, dat doe je echt met alle leden. Dus ik leg ze ook weer netjes terug naar u allen, want u stelt mij en de hoogheemraden ook gewoon in de gelegenheid om een ordentelijke vergadering te voeren. Dus dank en laten we dat maar even gaan vieren. Dank u.